

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST

Ljubljanske in mariborske oblasti.

Vsebina:

Iz „Službenih Novin kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“.

269. Uredba o vzdrževanju državnih cest, mostov in propustov.

270. Uredba o službenih razmerjih cestnih nadzornikov in njih prejemkih.

271. Uredba o službenih razmerjih državnih cestarjev in njih prejemkih.

272. Pravilnik za trasiranje in sestavljanje projektov za državne ceste.

273. Uredba o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih.

Razglasi osrednje vlade.

Razglasi velikega župana ljubljanske oblasti.

Razglasi velikega župana mariborske oblasti.

Razglasi raznih uradov in oblastev, med njimi: 274. Tarifno obvestilo o zvišbi voznine za prevoz premoga, apna, kamnja, opeke in prsti v izvozni sezoni.

Razne objave.

Iz „Službenih Novin kraljevine Srba, Hrvatov i Slovenaca“.

Številka 141 z dne 19. junija 1929.:

Objava ministrstva za notranje posle: V državljansko zvezo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev je sprejet Parapat Ivan, kmetovalec v Skokah, skupno z ženo Rozo in petimi maloletnimi otroki.

Objava generalne direkcije davkov: Binter Rudolf, davčni kontrolor v 2. skupini II. kategorije pri davčni upravi v Ljubljani (za mesto), je dne 14. maja 1929. umrl.

Številka 142 z dne 20. junija 1929.:

Odlok ministra za šume in rudnike z dne 20. maja 1929.: Pomaknjen je iz 5. skupine II. kategorije in obenem postavljen za rudarskega računskega revidenta Jüttner Ferdo, rudarski računski pripravnik pri direkciji državnega rudnika v Velenju.

Številka 143 z dne 21. junija 1929.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 30. maja 1929.: Pomaknjeni so: iz 7. skupine I. kategorije v 6. skupino I. kategorije Koblar Fran, profesor na II. državni realni gimnaziji v Ljubljani, in dr. Zečnik Karel, profesor na državni realni gimnaziji v Celju; iz 3. skupine II. kategorije v 2. skupino II. kategorije Cestnik Peter, učitelj večšin na državni realni v Mariboru.

Odlok predsednika ministrskega sveta, ministra za notranje posle, z dne 31. maja 1929.: Postavljena sta za arhivska uradnika v 3. skupini III. kategorije orožniška narednika II. razreda: Bizjak Martin v štabu komande 8. orožniškega polka v Ljubljani in Erjavec Ludovik kočevske orožniške čete, prvi pri velikem županu v Ljubljani, drugi pri sreskem poglavarju v Brežicah.

Številka 144 z dne 22. junija 1929.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 3. junija 1929.: Odlikovani so: z redom Belega orla V. vrste dr. Majaron Danilo, advokat v Ljubljani in predsednik društva „Pravnika“; z redom sv. Save III. vrste Bežek Božidar, sodnik apelacijskega sodišča v Ljubljani in podpredsednik društva „Pravnika“; z redom sv. Save IV. vrste dr. Sajovic Rudolf, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani in tajnik društva „Pravnika“.

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 31. maja 1929.: Postavljen je po službeni potrebi za arhivskega uradnika v 1. skupini III. kategorije pri sreskem poglavarju na Prevaljah Ferjan Milan, sreski uradnik v isti skupini iste kategorije pri sreskem poglavarju v Slovenjgradcu.

Odlok ministra pravde z dne 27. aprila 1929.: Razveljavljen je odlok ministra za vere z dne 1. oktobra 1927.,* s katerim je bil Karo Anton, kaplan v Šoštanj, postavljen za arhivarja škofijskega ordinariata v Mariboru v 8. skupini I. kategorije, nadalje izpremenjen odlok ministra za vere z dne 22. marca 1929.,* s katerim je bil Karo Anton preveden za duhovnika škofijskega semenišča v Mariboru v 8. skupini I. kategorije, tako, da je preveden Karo Anton za duhovnika škofijskega ordinariata v Mariboru v 4. skupini II. kategorije.

Uredbe osrednje vlade.

269.

Uredba

o vzdrževanju državnih cest, mostov in propustov,

izdana na podstavi § 26. zakona o državnih cestah.*

Člen 1.

Vsa dela in vse nabave za gradnjo in vzdrževanje državnih cest in objektov na njih se izvršujejo po predpisih zakona o zidanju javnih zgradb in zakona o državnem računovodstvu.

Člen 2.

Da se vzdržujejo poedine ceste in objekti na njih v dobrem in za promet varnem stanju, se morajo sestaviti pri gradbeni sekciji po spredaj omenjenih zakonskih odredbah za vsak posel predpisani tehnični in pogodbeni dokumenti za nabavo potrebnega materiala ali orodja in za izvrševanje potrebnih poslov.

Člen 3.

Tako sestavljeni tehnični in pogodbeni dokumenti se pošljejo v odobritev pristojnemu oblastvu.

Člen 4.

Ko se tehnični in pogodbeni dokumenti pristojno pregledajo in odobre, se opravi v zakonskem roku licitacija za oddajo teh del v izvršitev podjetnikom, razen če se ne izda odločba o izvršitvi del v režiji ali z direktno pogodbo.

Rezultati opravljenih licitacij se odpremiijo po zakonu v odobritev k pristojnim oblastvom.

Glede izvršitve del v režiji je treba postopati po pravilniku ministrstva za gradbe o izvrševanju gradbenih del v režiji.

Člen 5.

Ko se opravljene licitacije ali direktne pogodbe pristojno odobre, se začno izvrševati dela pod nadzorstvom gradbenega oblastva. Za nadzorstvo se smejo uporabljati tudi cestni nadzorniki, ki jim

* Uradni list 40 z dne 15. aprila 1929.

** „Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“ z dne 3. junija 1929., št. 128/LIII.

lahko pomagajo pri tem nadzorstvu tudi sami cestarji na svojih cestnih progah.

Člen 6.

Ko je prevzeti posel dovršen, ga je treba kolavdirati po predpisih pravilnika ministrstva za gradbe o kolavdaciji in superkolavdaciji gradbenih poslov.

Člen 7.

Potrebni rezervni material za redno vzdrževanje in popraviljanje ceste in objektov na njej se mora nabaviti po členu 2. te uredbe pravočasno in deponirati na odrejenih mestih ob cestarskih progah, odnosno pri cestarskih hišah, da morejo vršiti cestarji, po potrebi z začasnimi delavci (člen 8.), dnevno potrebna popravila ceste, odnosno objektov na njej, brez zastoja ter vzdrževati cesto in objekte na njej v dobrem in za promet varnem stanju.

Za ta rezervni material skrbe v prvi vrsti cestni nadzorniki, pošiljaje zahtevo o nujni potrebi za popolnitev potrošenega materiala pristojnim gradbenim sekcijam, ki jim mora biti mar za pravočasno nabavo potrebne količine rezervnega materiala, pri čemer se ravnaajo po vseh predpisih te uredbe in specialnih pravilnikov ministrstva za gradbe.

Če ni na kakšni cesti cestarjev in cestnih nadzornikov, mora gledati gradbena sekcija, v katere pristojnosti je cesta, na to, da se pravočasno nabavi rezervni material in da popravijo ceste in objekte na njej začasnimi delavci (člen 8.).

Člen 8.

Poleg cestarjev se smejo najeti na vsaki državni cesti tudi začasnimi delavci, ki pomagajo cestarjem na poedinih slabših progah izvrševati potrebna popravila ceste, odnosno objektov. Prav tako se smejo najeti na cestah, kjer ni cestarjev, začasnimi delavci za neizogibno vzdrževanje ceste in objektov na njej. Ti delavci delajo na onih cestnih progah, kamor jih odredi gradbena sekcija, odnosno cestni nadzornik. Delavce sprejemajo in odpuščajo dotične gradbene sekcije v mejah kreditov, odobrenih s proračunom, ki so jim dodeljeni, po svoji izprevidnosti ali pa na usten ali pismen predlog cestnega nadzornika.

Člen 9.

Dnine začasnih delavcev vpisuje cestar na progi, kjer delajo, in sicer v formularje v svoji cestarski knjižici; če pa cestarja ni, jih vpisuje cestni nadzornik. Kontrolo opravlja v prvem primeru cestni nadzornik, ki se uverja po možnosti osebno o tem, koliko časa je delal ta ali drugi delavec.

Dnine so lahko celotne, polovične ali četrtinske, kakor se je pač kateri delavec zakasnil ali je z dovolitvijo zbog svojih poslov prej zapustil posel; na to pazi točno dotični cestar, odnosno cestni nadzornik.

Če ni na kakšni cesti ne cestarjev ne cestnega nadzornika, odredi pristojna gradbena sekcija, kdo naj vrši nadzorstvo in vpisuje dnine.

Velikost dnine začasnih delavcev odreja po krajevnih razmerah pristojna gradbena sekcija; vendar pa ne smejo biti te dnine večje, nego se sicer plačujejo navadnim delavcem v tem kraju. Potrebno orodje in potrebni material daje tem delavcem država. Za prejeta orodje so delavci odgovorni s svojim zaslužkom in s svojo imovino. Dokler ne izroče zaupnega orodja in materiala, se jim ne sme izplačati poslednji zaslužek; kdor ravna drugače, odgovarja materialno in z njim je postopati nadalje zakonski po položaju, na katerem je.

Člen 10.

Če se promet prekine zbog snega, elementarnih nezgod ali iz drugega vzroka, mora pristojna gradbena sekcija to kakor tudi ukrenjene odredbe brzojavno sporočiti gradbeni direkciji, ta pa ministrstvu za gradbe.

Z upostavitvijo prometa je treba začeti po členu 23. zakona o državnih cestah takoj.

Po izvršenem poslu se pošljejo vsi izplačilni dokumenti v naknadno odobritev pristojnemu oblastvu, ki odloči ob enem, ali je treba tudi kolavdacije teh del ali pa naj se izdatki definitivno likvidirajo tudi brez kolavdacije.

Člen 11.

Izplačevanje po delavskih plačilnih seznamkih vrši šef gradbene sekcije ali inženjer, ki ga odredi šef, vpričo cestnega nadzornika, ko je v ta namen začasno dvignil potrebno vsoto pri finančni upravi.

Izplačevanje se mora vršiti petnajstodnevno; seznamki morajo biti sestavljeni po predpisu in v njih morajo biti vpisani vsi prejemki delavcev, razni odtegljaji kakor tudi vsota, ki jim jo je definitivno izplačati.

Poročilo o izvršenem izplačilu z overovljenim prepisom seznamkov se pošlje na koncu meseca s popisom izvršenih del vred nadrejenemu oblastvu.

Za zlorabe ob sestavljanju seznamkov in ob izplačevanju zaslužka odgovarja šef, odnosno njegov namestnik, kazenski in materialno.

Člen 12.

Če cestar ne more obvladati posla na svoji cestni progi, kadar nastopi prekinitev prometa in temu podobno, je dopustno, grupirati po odredbi šefa gradbene sekcije dva ali več sosednjih cestarjev za izvršitev tega posla. Ta uporaba sme trajati zdržema največ šest dni.

Uporabljeni cestarji drugih prog nimajo pravice do nagrade za posel, izvršen na sosednjih progah.

Člen 13.

Ta uredba stopi v veljavo, ko jo minister za gradbe podpiše in ko se razglasi v »Službenih Novinah»; prestanejo pa veljati vse dosedanje uredbe in vsi dosedanja pravilniki, kolikor so se nanašali na vzdrževanje državnih cest.

V Beogradu, dne 21. maja 1929., št. 14.634.

Minister za gradbe:

St. B. Savković s. r.

270.

Uredba

o službenih razmerjih cestnih nadzornikov in njih prejemkih,
izdana na podstavi § 26. zakona o državnih cestah.*

Osnovne odredbe.

Člen 1.

Zaradi pravilnega in umnega vzdrževanja in uspešnih popravil državnih cest in mostov kakor tudi vseh drugih objektov na njih je razdeljeno celokupno omrežje državnih cest v območju vsake gradbene sekcije na potrebno število nadzorniških okolišev, katerih skupna cestna dolžina znaša največ 80 km.

«Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 3. junija 1929., št. 128/LIII.

Za vsak nadzorniški okoliš se postavi po en cestni nadzornik.

Cestni nadzorniki so pomožno osebje gradbene sekcije, stalno delegirano izven sedeža sekcije s specialno dodeljenim področjem in dolžnostmi, predpisanimi s to uredbo.

Kvalifikacija cestnih nadzornikov.

Člen 2.

Cestni nadzorniki se postavljajo v III. kategorijo uradnikov in v skupine zvaničnikov.

V III. kategorijo se sme postaviti samo, kdor je dovršil obrtno šolo pri srednji tehnični šoli ali obrtno ali njima podobno šolo, v skupine zvaničnikov pa, kdor je dovršil nižjo obrtno ali njej podobno šolo ter izpolnjuje vse ostale pogoje po zakonu o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih.

Če takih ni, se smejo postaviti izjemoma tudi oni, ki izpolnjujejo vse pogoje zgoraj omenjenega zakona, toda ob naslednjih pogojih:

a) Kandidati za cestne nadzornike III. kategorije:

1.) morajo poznati predpise za cestne nadzornike in cestarje in popolnoma jim morajo biti znana načela o vzdrževanju ceste, kolikor jim je to potrebno, da strokovno nadzirajo delavce in cestarje, jih poučujejo ter jim dajo potrebna navodila pri delu;

2.) poznati morajo zidarske in tesarske posle;

3.) poznati morajo gradbeni material za uporabljanje na cestah in mostovih;

4.) poznati morajo glavne elemente iz računstva, da lahko izračunavajo površino in prostornino navadnih geometričnih teles; poznati morajo metrske mere in temu podobno;

5.) poznati morajo gradbeno orodje za popravila cest in mostov ter vedeti, kako je ravnati z njim;

6.) umeti morajo izdelovati manjše načrte objektov, zgradb, napravljati manjše skice in sestavljati proračune za manjše posle.

b) Kandidati za cestne nadzornike zvaničniške skupine:

1.) morajo poznati predpise za nadzorstvo cest in cestarjev in dobro jim morajo biti znana načela o vzdrževanju cest, da lahko uspešno nadzirajo cestarje in delavce;

2.) biti morajo dovolj izučeni v zidarskih in tesarskih poslih;

3.) poznati morajo vse vrste materiala, ki se rabi na cestah in mostovih;

4.) poznati morajo glavne elemente iz računstva, da lahko izračunavajo površino in prostornino navadnih pravilnih geometričnih likov, in poznati morajo metrske mere.

Sposobnosti pod a) in b) morajo dokazati kandidati ali z izpričevalom o dovršeni obrtni strokovni šoli ali pa z izpričevalom o uspešno dovršenem tečaju za cestne nadzornike.

Če ni mogoče dobiti iz predloženih dokumentov prepričanja, da kandidat zadostno razpolaga s spredaj navedenimi sposobnostmi, se lahko pozove v gradbeno sekcijo, da ga izpraša šef sekcije. Uspeh izpraševanja priloži šef sekcije prošnji za postavitve.

Člen 3.

Cestne nadzornike v zvaničniški skupini postavlja gradbeni direktor, v III. uradniški kategoriji pa minister za gradbe na predlog gradbenega direktorja. V odloku o postavitvi je treba označiti sekcijo, pri kateri se cestni nadzornik postavlja, okoliš, ki se mu dodeljuje v vzdrževanje, in stalni sedež.

Člen 4.

Cestni nadzorniki, postavljeni po členu 2., morajo opravljati skladno s členom 54. uradniškega zakona v odrejenem roku državni strokovni izpit. Kraj za opravljanje izpita, sestava izpraševalne komisije, roki za pridobitev pravice do izpita in obseg izpitnega gradiva so predpisani s pravilnikom o opravljanju državnih strokovnih izpitov v resortu ministrstva za gradbe.

Člen 5.

Za cestne nadzornike kot državne uslužbence veljajo v ostalem vse odredbe zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih.

Stanovanje cestnega nadzornika.

Člen 6.

Cestni nadzornik mora stanovati v kraju, ki mu je odrejen za stalno stanovanje.

Če je v tem kraju državna zgradba, odrejena nalašč za bivanje cestnega nadzornika, mora cestni nadzornik stanovati v tej zgradbi; v tem primeru se mu odeza kot najemnina za stanovanje ustreznih znesek, določen po uredbi o stanarini državnih uslužbencev, ki imajo stanovanje od države.

Če v tem kraju ni državnega stanovanja, mora prijaviti cestni nadzornik svoje stanovanje pristojni gradbeni sekciji. Ime lastnika zgradbe, v kateri je cestni nadzornik nastanjen, mora priobčiti cestni nadzornik pristojni gradbeni sekciji, prav tako pa ji tudi prijaviti vsako izpremembo stanovanja.

Člen 7.

Državno zgradbo, v kateri je cestni nadzornik nastanjen, z vsemi stranskimi zgradbami, mora vzdrževati in ohranjati cestni nadzornik v najboljšem redu in največji čistoti ter skrbeti za to, da se zgradba ne kvari z nepazljivo in sirovo rabo.

Ko se cestni nadzornik vseli v državno zgradbo, prejme tudi ves hišni inventar, ki ga mora varovati in ga, ko se izseli iz stanovanja, v redu izročiti onemu, ki ga odredi gradbeno oblastvo. Eventualne namerne poškodbe na zgradbi in poškodbe iz nepazljivosti mora poravnati iz lastnih sredstev. Originalni hišni inventar se hrani pri gradbeni sekciji.

Šef sekcije mora enkrat na leto podrobno pregledati vsako državno zgradbo, v kateri stanuje cestni nadzornik, ter se prepričati, ali se vzdržuje pazljivo in v redu.

Če ugotovi šef sekcije ob pregledu, da je cestni nadzornik ali da so njegovi rodbinski člani z nepazljivo rabo ali namerno poškodovali zgradbo, naroči cestnemu nadzorniku pismeno, naj to kvaro na zgradbi odpravi v odrejenem roku. Če cestni nadzornik tega ne stori, sestavi šef sekcije proračun stroškov za prizadeto škodo ter ga prijavi prvemu nadrejenemu gradbenemu oblastvu, ki odloči, da se vrednost ocenjene škode odtegni od njegovih prejemkov in se za to vsoto izvrši popravo.

Člen 8.

Redno vzdrževanje nadzorniških hiš kot državnih objektov obremenja državna sredstva.

Cestni nadzornik kot stanovalec mora vse notranje prostore, ki jih rabi, vsako leto enkrat pobeliti ob svojih stroških. Razen tega mora popraviti ob svojih stroških vse škode na zgradbi, prizadete z nepazljivostjo, kakor popravila razbitih okenskih šip, popravila ključanje na vratih, zapor na oknih itd. Dimnik se prav tako ometa ob stanovalčevih stroških.

Člen 9.

Če je na ograjenem prostoru ob nadzorniški hiši sadno drevje, pripada sadje cestnemu nadzorniku.

Prav tako je cestnemu nadzorniku na izvolji, ukoriščati zemljišče, ki spada k nadzorniški hiši, za vrt ali za druge svoje potrebe; vsekakor pa mora pustiti zadosten prostor, kolikrškega odredi gradbena sekcija, za spravlanje materiala in za druge službene potrebe.

Člen 10.

Cestnemu nadzorniku je prepovedano, oddajati poedine prostore nadzorniške hiše podnajemnikom.

Člen 11.

Pri vsaki nadzorniški hiši mora biti oddelek, ki se rabi za spravlanje rezervnega cestarskega orodja in drugih potrebščin za službo.

V krajih, kjer ni državne nadzorniške hiše, kjer pa je treba glede na cestne razmere hraniti večjo količino rezervnega cestarskega orodja, o čemer odloči pristojno gradbeno oblastvo, se namestijo poseben oddelek, kamor se spravljajo orodje. Za to orodje, ki se vpiše v inventar cestnega nadzornika, skrbi in je odgovoren cestni nadzornik.

Voditev inventarja.

Člen 12.

Vse cestarsko orodje in druge potrebščine, ki so v okolišu cestnega nadzornika, bodisi da so oddane v rabo cestarjem, bodisi da se hranijo pri cestnem nadzorniku kot rezervno orodje, morajo biti vpisane (na predpisanem formularju) v in-

ventar, ki ima naziv «Inventar cestnega nadzornika (označba sedeža)». Ta inventar se izda v dveh enakih originalnih izvodih, ki ju overovi šef sekcije. En izvod se hrani pri sekciji, drugi pa pri dotičnem cestnem nadzorniku.

Za vse orodje in za vse potrebščine, ki so odane v rabo poedinim cestarjem, priskrbi cestni nadzornik reverze, ki se pridajo inventarju in mu služijo za izpričo orodja, ki je v stalni rabi pri cestarjih.

Novo orodje, ki se nabavi in izroči cestnemu nadzorniku, se vpiše v oba inventarja na isti strani in pod isto zaporedno številko.

Pristojno izknjiženo orodje se izbriše vzporedno iz obeh inventarjev, tako da sta oba inventarja: oni, ki je pri sekciji, in oni, ki je pri cestnem nadzorniku, popolnoma enaka.

Cestni nadzornik mora vsaj štirikrat na leto pregledati vse cestarsko orodje, ki je pri cestarjih, ter podati o tem poročilo gradbeni sekciji.

Šef gradbene sekcije pregleda vsako leto enkrat po inventarju, ki se hrani v sekciji, vse orodje in vse potrebščine, s katerimi je obremenjen cestni nadzornik, ter predloži o tem poročilo višjemu gradbenemu oblastvu. Pri tej priliki se stavi seznamek za izknjižbo tega orodja, ki je postalo neuporabno, ter ga predlaga za izknjižbo tako, kakor je to predpisalo ministrstvo za gradbe.

Člen 13.

Če ugotovi šef sekcije ob pregledu, da je cestni nadzornik ali cestar izgubil ali namerno poškodoval inventarni predmet, odredi takoj vse, česar je treba, da se ta predmet nadomesti ob njegovih stroških.

Člen 14.

Za obnavljanje potrebnega cestarskega orodja in drugih potrebščin skrbi šef sekcije.

Cestarsko orodje in cestarske potrebščine se morajo rabiti izključno v državne namene. Za vsako nasprotno ravnanje je cestni nadzornik odgovoren in se zaradi njega kaznuje.

Člen 15.

Cestni nadzornik mora izročiti ob predaji dolžnosti onemu, ki ga odredi gradbena sekcija, v redu tudi ves inventar, s katerim je obremenjen.

Člen 16.

Rezervno orodje, ki je pri cestnem nadzorniku, služi v prvi vrsti kot zamena za cestarsko orodje, poškodovano in polomljeno pri delu, kakor tudi pomožnim delavcem za delo na državnih cestah, kolikor ne bi imeli lastnega orodja.

Cestarsko orodje, polomljeno pri delu, izroči dotični cestar cestnemu nadzorniku, ta pa mu da iz rezervnega orodja v zameno novo orodje.

Uporabljanje nabavljenega materiala in evidenca o tem materialu.

Člen 17.

Če se zdi gradbeni sekciji potrebno in koristno, imeti zaradi hitrega odpravljanja škod na cesti in mostovih v nadzorniškem okolišu vnaprej pripravljen material, nabavi po odredbah zakona potrebno količino rezervnega gradiva, železa itd. ter jo spravi na primernih mestih.

Nabavljeno gradivo in drugi material se vpiše v posebno knjigo, ki ima naziv: «Knjiga potrošnega materiala cestnega nadzornika (označba sedeža)», in ta knjiga se hrani pri cestnem nadzorniku.

Nabavljeno gradivo in drugi material troši in uporablja cestni nadzornik samo na pismen nalog in s pismeno odobritvijo gradbene sekcije, bodisi po izprevidnosti sekcije same, bodisi na predlog cestnega nadzornika.

Potrošeno gradivo se mora iz knjige odpisati, pri čemer se označi nalog sekcije, s katerim se je potrošek odobril.

V nujnih primerih, kjer je treba takoj uporabiti rezervni material, a ni časovne možnosti, da bi se izposlovala predhodno odobritev od sekcije, ima cestni nadzornik pravico, pa tudi dolžnost, potrošiti potrebno količino rezervnega gradiva in drugega materiala brez predhodne odobritve, in šele ko je posel izvršen, predloži o tem poročilo in zahteva naknadno odobritev.*

* Začetek tega odstavka je priobčen po pravku v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 15. junija 1929., št. 138/LVII.

Op. ur.

Sekcija mora imeti vedno pregled rezervnega materiala, ki je pri poedinih cestnih nadzornikih. V spredaj navedeno knjigo se vpisujejo kamen, tolčenec, gramoz in spojni material.

Povprečna terenska nagrada cestnih nadzornikov.

Člen 18.

Da morejo cestni nadzorniki uspešno in vestno opravljati svojo dolžnost v cestnem okolišu, ki jim je dodeljen, jim je odrediti stalno mesečno terensko nagrado 360 dinarjev, ki se jim izplačuje vsak mesec z ostalimi prejemki vred.

Cestni nadzorniki morajo za svoje prejemke in povprečno terensko nagrado kolikorkratkoli obhoditi svoj okoliš ter opravljati svojo dolžnost kar najvestneje in najmarljiveje.

Cestni nadzorniki morajo obhoditi ves svoj okoliš:

- 1.) redno vsak mesec najmanj dvakrat, in sicer sredi in koncem meseca, poleg tega pa:
- 2.) ob dolgotrajnem deževju in ob času, ko se naglo taja sneg, kakor tudi po vsakem naliwu;
- 3.) na cestarjevo poročilo, da sta cesta ali most poškodovana v večji meri, da je promet ogrožen, da pa on sam ne more izvršiti popravila;
- 4.) kadar dobi od sekcije nalog, opraviti poseben posel v svojem okolišu;
- 5.) kadar odredi šef sekcije, da ga cestni nadzornik spremlja skozi svoj okoliš;
- 6.) kadar se popravlja cesta z delavskimi družinami in je njegova prisotnost neizogibno potrebna.

Člen 19.

Če je cestni nadzornik po nalogu gradbene sekcije primoran, ostati zbog izvršitve izvestnega posla v svojem okolišu po naravi posla samega na poslu več dni, nima pravice do odškodnine, ne glede na to, koliko dni je prebil na dotičnem poslu.

Člen 20.

Cestni nadzornik, ki prebije na odsotstvu in bolovanju nad mesec dni, izgubi pravico do mesečne terenske nagrade za ves čas, ki ga je prebil na odsotstvu in bolovanju.

Cestni nadzorniki, suspendirani od dolžnosti, izgube prav tako pravico do te mesečne nagrade za ves čas, ko so bili suspendirani; če prisodi pristojno sodišče pozneje cestnemu nadzorniku povračilo njegovih rednih prejemkov, se mu ta mesečna terenska nagrada ne izplača.

Člen 21.

Ker je terenska nagrada vezana na pravilno in vestno opravljanje službe v dodeljenem okolišu, sme kaznovati pristojna gradbena sekcija ali višje nadrejeno gradbeno oblastvo izvestnega cestnega nadzornika v vseh primerih, kjer ugotovi, da ni izvrševal svoje dolžnosti pravilno in vestno, poleg kazni po členih 160. in 161. uradniškega zakona s tem, da mu odvzame terensko nagrado v korist državne blagajne, in sicer:

- 1.) gradbena sekcija do 20 %,
- 2.) gradbena direkcija do 50 %,
- 3.) ministrstvo za gradbe do 100 % enome-sečne terenske nagrade.

Začasno nadomeščanje cestnih nadzornikov s cestnimi nadzorniki sosednjih okolišev.

Člen 22.

Če cestni nadzornik oboli za dlje časa ali dobi po zasebnem poslu odsotstvo nad mesec dni ali se upokoji in razreši, a se na njegovo mesto ne postavi takoj nov cestni nadzornik, ali če umre ali če se odpusti in suspendira, tako da ostane dotični nadzorniški okoliš brez cestnega nadzornika, porazdeli šef sekcije dotični okoliš med sosednje cestne nadzornike, ti pa morajo ves čas, dokler se ne postavi nov cestni nadzornik, opravljati vse posle na njim dodeljenem cestnem delu kakor tudi v svojem okolišu.

Če opravljajo posel dva meseca, jim ne pripada nič več, nego imajo; če pa traja to začasno izvrševanje dolžnosti dlje nego dva meseca, se jim prizna za ves čas, ko so opravljali to dolžnost preko dveh mesecev, še po 50 % mesečne terenske nagrade za vsak mesec.

Obče odredbe.

Člen 23.

Za službeno dopisovanje imajo cestni nadzorniki svoj pečat z označbo: «Cestni nadzornik (stalni sedež)».

Cestni nadzorniki kot organi gradbene sekcije ne morejo voditi samostalno službenega dopisovanja z drugimi oblastvi. Izvzema se primer, ko je treba poslati zaradi javne varnosti na cesti ali zaradi temu podobnega pristojnemu oblastvu po najkrajši poti prijavo ali dobiti nujno obvestilo. V vsakem primeru mora biti sekcija o tem naknadno obveščena.

Člen 24.

Cestni nadzorniki se smatrajo za osebe gradbene sekcije in ne predstavljajo kot tako posebni uradov; zato jim ne gre pravica do posebne pisarne, kurjave, razsvetljave, strežnika itd.

Dopisovanje, ki ga opravljajo s pristojno sekcijo, izvršujejo v svojem stanovanju.

Sekcija mora oskrbovati cestne nadzornike z najpotrebnejšimi pisalnimi pripravami in potrebščinami (s papirjem, peresi, tinto, svinčniki in temu podobnim) ter gledati na to, da se troši ta material izključno v službene namene.

Člen 25.

Vsak cestni nadzornik dobi za izvrševanje svoje službe od pristojne gradbene sekcije za službeno rabo te-le potrebščine: merilni trak, meter, grezilo, libelo, grebljico in letvo za grebljico.

Te potrebščine se vpišejo v inventar in cestni nadzornik mora strogo paziti nanje. Potrebščine, poškodovane po nepazljivosti, se morajo nadomestiti ob stroških cestnega nadzornika. Te potrebščine se smejo rabiti samo v državne namene.

Ob predaji dolžnosti mora cestni nadzornik te potrebščine v redu izročiti odrejeni osebi.

Člen 26.

Da bi uporabljali cestni nadzorniki cestarje za svoje privatne potrebe, je prepovedano in se kar najstrože kaznuje.

Prav tako se prepoveduje cestnim nadzornikom, klicati cestarje z njih prog pogostoma ob delavnikih zaradi izvestnih priobčil. Prizadevati se je treba, da se vrše priobčila cestarjem vedno na licu mesta ob rednem obhodu ceste, da so cestarji čim manj odstranjeni od svojih rednih dolžnosti in da zaradi tega ne izgubljajo časa.

Priobčila se morajo vršiti ob praznikih ali ob dneh, ko prihajajo cestarji po svoje prejemke.

Izjemoma se smejo klicati cestarji tudi ob delavnikih, toda samo v jako nujnih in tehtnih primerih.

Člen 27.

Vse naloge za vse tehnične posle prejema cestni nadzornik od svoje nadrejene gradbene sekcije, in sicer pismeno, če gre za važen posel in za posel, kjer je treba dati cestnemu nadzorniku posebna navodila, a brzojavno in telefonski in ustno na licu mesta, če gre za jako nujen posel in za posel, ki spada v redno dolžnost cestnega nadzornika.

Vse prejete naloge mora cestni nadzornik takoj izvršiti po danih nalogih in navodilih.

Nalogov drugih oblastev ne sme izvrševati cestni nadzornik brez vednosti in odobritve pristojne gradbene sekcije.

Člen 28.

Cestnim nadzornikom se prepoveduje vsak zasebni posel; razen tega pa se jim prepoveduje, izdelovati nariske, načrte, skice itd. zasebnikom.

Nadalje se jim prepoveduje, da bi se udeleževali kot člani raznih komisij, razen če dobe za to poseben nalog od svoje pristojne gradbene sekcije; v tem primeru morajo nalog izvršiti.

Cestni nadzorniki se morajo izključno posvetiti svoji dolžnosti in si prizadevati z vsemi močmi, da opravljajo dodeljeni posel kar najmarljiveje, najvestneje in čim uspešneje.

Člen 29.

Brez pristojne dovolitve ne sme cestni nadzornik ob delavnikih odhajati iz okoliša, ki mu je dodeljen. Samovoljen odhod brez dovolitve pristojnega oblastva je smatrati za zapustitev službene dolžnosti in zoper dotičnega cestnega nadzornika je treba postopati po členu 133. točki 7.), zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih.

Cestnim nadzornikom se prepoveduje, zahajati ob delavnikih med delovnim časom v kavarne in druge javne prostore, piti in igrati za denar kakor tudi opravljati kakršenkoli drug posel, ki ni v zvezi s službo.

Ob delavnikih mora biti cestni nadzornik ali v svojem okolišu ali pa na specialnem poslu, ki ga je odredila gradbena sekcija; če ga ni tam, mora

biti v svojem stanovanju, tako da ga starejšina lahko v vsaki uri najde in mu dá osebno potrebne naloge.

Člen 30.

Cestnega nadzornika, ki oboli stalno na nogah, srcu ali za drugo boleznijo, tako da ni več poraben za delo na terenu in niti svoje nadzorniške dolžnosti ne more opravljati redno in vestno, toda je še vedno sposoben in poraben za delo v pisarnah, lahko prevede minister za gradbe, če se mu zdi to za službo koristno in dobro, na predlog gradbene sekcije ali pa če predloži cestni nadzornik o tem potrdilo zdravniške komisije iz treh članov, na delo pri gradbeni sekciji ali direkciji in postavi na njegovo mesto drugega cestnega nadzornika.

Take cestne nadzornike zaposluje šef urada z onimi opravili v pisarni, ki jih morejo izvrševati po svojih sposobnostih.

Ti cestni nadzorniki izgube v tem primeru pravico do mesečne terenske nagrade in pravico do nadzorniškega stanovanja, v katero se je vseliti novemu cestnemu nadzorniku.

Delovni čas.

Člen 31.

Nedelje, državni prazniki in veliki cerkveni prazniki, ob katerih tudi ostali državni uslužbenci ne delajo, so prav tako praznični dnevi za cestnega nadzornika.

V izjemnih primerih, kjer gre za upostavitve prekinjenega prometa ali za nujno in neodložno popravilo na cesti ali mostu, ki ograža promet, morajo cestni nadzorniki tudi ob zgoraj omenjenih dneh takoj oditi na teren in ukreniti vse, česar je treba, da se kar najhitreje upostavi prekinjeni promet.

Člen 32.

Za delovni čas za cestne nadzornike je smatrati, kadar niso na terenu, uradne ure dotične sekcije.

Na terenu se računi v delovni čas pozimi (od dne 1. oktobra do dne 31. marca) osem ur, poleti (od dne 1. aprila do dne 30. septembra) pa deset ur; pri tem se šteje efektivno delo skupno s prehojeno potjo.

Na terenu, t. j. v svojem okolišu, se mudi cestni nadzornik toliko časa, kolikor je treba, da vestno in marljivo opravi svojo dolžnost, odnosno nalogo, ki mu je poverjena.

Dolžnosti cestnih nadzornikov.

Člen 33.

Cestni nadzornik mora skrbeti za to, da je celokupna cestna proga, ki je poverjena njegovemu nadzorstvu, vedno v dobrem stanju in da je cesta vsak čas prehodna in porabna za promet. Vse ono, kar ovira reden in pravilen promet na cesti njegovega okoliša, mora kar najhitreje odpraviti.

Za izvrševanje te glavne naloge so na razpolago cestnemu nadzorniku v prvi vrsti njemu podrejeni cestarji.

Člen 34.

Cestni nadzornik skrbi za to, da opravljajo cestarji marljivo in vestno vse one posle, ki so določeni po uredbi o službenih razmerjih državnih cestarjev in njih prejemkih.

Cestni nadzornik kontrolira njih delo glede velikosti in glede kakovosti izvršenega posla ter jim daje potrebna navodila za pravilno vzdrževanje ceste in izvrševanje poedinih del.

Cestni nadzornik izdaja cestarjem potrebne naloge za izvršitev specialnega posla; ob prvem ponovnem obhodu pa kontrolira, ali je cestar ravnal po nalogu in kako je posel izvršil.

Člen 35.

Cestarje, ki so malomarni, nekorektnega ponašanja, kakor tudi cestarje, ki jih ne dobi pri delu, in vobče cestarje, katerih proga ni pravilna, a je vzrok nepravilnosti malomarnost cestarjev, mora cestni nadzornik v vsakem ugotovljenem primeru pismeno prijaviti pristojni gradbeni sekciji ter jih predlagati s potrebno obrazložitvijo sekciji za kazni.

Če cestni nadzornik ne ravna tako, se kaznuje.

Člen 36.

Vsak mesec najmanj dvakrat: sredi in koncem meseca mora cestni nadzornik obhoditi ves svoj okoliš.

Pri tej priliki preizkuša, kaj je ta ali oni cestar delal v minulemu času, kako in koliko posla je izvršil. Po izvršenem poslu ocenjuje, ali je marljivo delal v tem času. Eventualne cestarjeve pogoške popravlja ter ga navaja na pravilno delo.

Če je naročil cestarju ob poslednjem obhodu pismeno, naj izvrši kakšen posel, preizkusi, ali je ta posel opravil in kako. Nove naloge, ki jih dá cestarju, vpiše v cestarjevo knjižico; poleg tega pa mu dá potrebna navodila ustno.

Nadalje pregleduje mostove in druge objekte, zgrajene od veščakov, ter jemlje potrebne podatke za njih eventualno popravilo. Obvešča se o količini rezervnega tolčenca in gramozu na vsaki cestarski progi in o potrošku v minulih 15 dneh. Imeti mora točne podatke o tem, koliko je na vsaki cestarski progi nabavljenega tolčenca in drugega materiala za popravilo ceste.

O vsem sestavlja zapiske ter predloži po povratku poročilo gradbeni sekciji. Obrazec za enotno predlaganje teh rednih poročil predpišejo gradbene direkcije.

Člen 37.

Tolčenec in gramoz se sme uporabiti za popravilo ceste šele, ko se komisijski definitivno pregleda in prevzame. Prevzete nabave se morajo pobeliti z apnom, da se razlikujejo od onih, ki se vrše kesneje.

Nabavljeni material (tolčenec in gramoz) se mora trošiti in uporabljati po instrukcijah in naredbah gradbene sekcije.

Brez dovolitve gradbene sekcije se cesta ne sme posipati z materialom. V izjemnem primeru, če je kje izvožena in močno pokvarjena, sme odrediti cestni nadzornik cestarju, naj uporabi potrebno količino tolčenca ali gramozu.

Če sekcija spozna, da je vreme ugodno, in če odredi, da se začne cesta posipati z materialom, ukrene cestni nadzornik to delo takoj in organizira posel na najboljši način. Preden se delo začne, dá cestni nadzornik cestarjem podrobne instrukcije o načinu posipanja; med delom pa mora večkrat zahajati k cestarjem in kontrolirati njih delo, pri čemer popravlja eventualne pogoške.

Člen 38.

Cestni nadzornik mora izvrševati pri poslih, ki jih izvršuje sekcija po podjetnikih ali v režiji, vse naloge, ki jih dobiva od sekcije, kakor: označevanje mesta za figure, gledati na to, da se nabavlja čist material, določen s pogoji, da se dá figuram pravilna oblika, predlagati poročila o napredovanju poedinih poslov in nabav ter vobče podpirati gradbeno sekcijo pri izvrševanju vseh poslov v cestnem okolišu, ki mu je dodeljen, v mejah naročil in navodil, ki so mu bila izdana.

Člen 39.

Ob dolgotrajnem deževju in ob času, ko se naglo taja sneg, kakor tudi takoj po nalivu mora cestni nadzornik obhoditi ves svoj okoliš in preizkusiti, ali je na cesti zaradi tega kaj poškodb, ki ogražajo promet.

Za manjše poškodbe izdaja cestarju potrebne naloge. Za popravilo večjih poškodb odreja, česar je treba, in zavarovalne naprave, da se ne primeri nezgoda.

O vsem tem poroča po najkrajši poti gradbeni sekciji.

Člen 40.

Če so ceste tako zemetene s snegom, da se promet popolnoma prekine in ustavi, zahteva cestni nadzornik od sekcije po najhitrejši poti potrebno pomoč, da more upostaviti promet, s cestarji pa ukrene takoj vse ono, kar je mogoče.

Člen 41.

Če je treba na cestarski progi hitro odpraviti s ceste ali z mostu kvaro, ki ograža promet, a progovni cestar tega ne more hitro sam izvršiti, sekcija pa ne more zavarovati potrebnega kredita za izvršitev tega posla, sme grupirati cestni nadzornik na tem poslu potrebno število cestarjev iz svojega okoliša. Ko je posel dovršen, se vrne vsak cestar na svojo progo. Pri takih poslih ne sme biti zaposlen cestar z druge proge zdržema dlje nego šest dni (vštevši v ta čas potovanje z njegove proge do mesta dela).

Člen 42.

Če je treba na cesti hitro izvršiti večja dela, ki se ne dajo naglo opraviti s progovnimi cestarji,

a so ostali cestarji preobloženi s posli na svojih cestnih progah, se pridele dotičnemu cestarju «pomožni delavci», ki opravljajo ta posel pod neposrednim cestarjevim nadzorstvom in po danih navodilih cestnega nadzornika. Če gre za večji posel z večjim številom delavcev, mora tudi cestni nadzornik ves čas, dokler se posel ne dovrši, osebno prisostvovati njega izvrševanju in voditi neposredno nadzorstvo.

V takih primerih mora prijaviti cestni nadzornik po najkrajši poti gradbeni sekciji kvaro na cesti, obseg poškodbe ter zahtevati potrebno vsoto, da more najeti pomožne delavce in kvaro odpraviti. Potrebno vsoto za odpravo kvare mora odmeriti cestni nadzornik kar najtočneje ter zahtevati samo toliko vsoto, kolikršne je treba, da se zavaruje promet, progovnemu cestarju pa prepušti, izvršiti ostala, še potrebna dela.

Šef sekcije mora odrediti na osnovi te prijave in kredita, ki mu je na razpolago, takoj potrebno vsoto, o tem po najhitrejši poti obvestiti cestnega nadzornika ter mu obenem izdati potrebne odredbe.

Člen 43.

Če cestar naznani, da se je na njegovi progi nenadoma poškodovala cesta ali poškodovalec most in da je promet prekinjen, a dotični cestar ne more sam popraviti te škode, mora oditi cestni nadzornik takoj na lice mesta, pregledati kvaro in ukreniti najpotrebnejše odredbe, da se promet v najkrajšem času upostavi in da se ukrenejo obenem potrebne varnostne odredbe.

Člen 44.

Za odpravljanje nujnih poškodb na cesti in mostu, zbog katerih je promet, dokler se kvara ne odstrani, popolnoma prekinjen in nemogoč, se dovoljuje v takih primerih cestnemu nadzorniku, potrošiti brez predhodne odobritve vsoto do 300 dinarjev za pomožne delavce in nabavo materiala; toda takoj po izvršitvi mora sporočiti sekciji vrsto kvare, prekinitev prometa in velikost dejanski potrošene vsote ter zaprositi za to naknadno odobritev. V vsakem drugem primeru mora zaprositi cestni nadzornik gradbeno sekcijo za predhodno odobritev ter postopati, kakor odredi sekcija.

Člen 45.

One posle na cestah, ki jih izvršuje gradbeno sekcija v svoji režiji, sme izročiti v izvršitev cestnemu nadzorniku, če ima ta sposobnosti za to, kar ugotovi šef sekcije, ki je tudi odgovoren za to. Sekcija mu dá točna navodila, kako naj izvrši posel; cestni nadzornik pa si mora prizadevati, da opravi poverjeni posel čim hitreje in čim boljše. Za eventualne pogoške, ki se store ob izvrševanju takih poslov in zbog katerih je država oškodovana, je cestni nadzornik, kolikor se dokaže njegova krivda, popolnoma odgovoren.

Člen 46.

Cestni nadzornik mora paziti osebno in po podrejenih cestarjih na to, da se vrši promet na cestah po predpisih uredbe o uporabljanju javnih cest in da se cesta ne poškoduje in ne kvari. Vsako kvaro, ki jo store na cesti poedine osebe, kakor tudi vsako ravnanje, ki nasprotuje predpisom o prometu, mora cestni nadzornik takoj pismeno prijaviti gradbenemu oblastvu, ki odredi nadalje, česar je treba, da se dotična oseba kaznuje.

Cestni nadzornik mora predložiti prijavo neposredno upravnemu ali sodnemu oblastvu; obenem pa mora priobčiti prijavo svoji gradbeni sekciji, če gre za kaznivo dejanje.

Člen 47.

Razen za dolžnosti, navedene v predhodnih členih, sme porabljati gradbeno sekcijo cestne nadzornike tudi za nadzorstvo manjših popravil na državnih zgradbah, kolikor imajo poedini cestni nadzorniki sposobnosti za to.

Če so te zgradbe na sedežu cestnega nadzornika ali poleg ceste, ki mu je poverjena v vzdrževanje, opravlja cestni nadzornik te posle spotoma ter nima za to pravice do nikakršne posebne nagrade.

Te posle opravljajo cestni nadzorniki po pismenem nalogu gradbene sekcije in po prejetih navodilih.

Člen 48.

Če pa so državne zgradbe, ki jih je treba popraviti, izven sedeža cestnega nadzornika ali izven

ceste, ki mu je dodeljena v vzdrževanje, ima cestni nadzornik pravico do povračila potnih in voznih stroškov, kakor je to predpisano za ostale uradnike in uslužbence njegove kategorije.

Če ukoristi cestni nadzornik od sedeža do mesta, kjer je državna zgradba, del ceste, ki mu je podeljena v vzdrževanje, mu gre pravica do kilometrine samo od odcepka državne ceste do dotičnega kraja in nazaj do odcepka, dnevnic pa za ves oni čas od odhoda do povratka v stanova-lišče, ki ga je prebil izključno na tem poslu, kar mora sekcija v vsakem posebnem primeru preizkusiti in odobriti.

Clen 49.

Če mora odposlati gradbena sekcija zaradi izvršitve izvestnega zasebnopravnega posla tehničnega strokovnjaka kot člana komisije, sme odrediti, ako spozna, da je ta cestni nadzornik sposoben, opraviti ta posel, tudi cestnega nadzornika. V tem primeru mu gredo potni in vozni stroški po uredbi D. R. br. 150.000/28, in sicer v strankino breme. Razen teh potnih in voznih stroškov ne sme zahtevati cestni nadzornik od stranke nobene druge odškodnine (za izdelavo skice itd.), ker se opravlja ta zasebnopravni posel po službeni dolžnosti.

Clen 50.

O svojem delovanju kakor tudi o vremenskih razmerah mora voditi cestni nadzornik kratek dnevnik, ki ga dobi od gradbene sekcije.

Clen 51.

Ta uredba stopi v veljavo z dnem, ko jo minister za gradbe podpiše in ko se razglasi v »Službenih Novinah«; s tem dnem prestanejo veljati vse uredbe in vsi pravilniki, s katerimi je bil doslej reguliran položaj cestnih nadzornikov.

V Beogradu, dne 21. maja 1929.; št. 14.631.

Minister za gradbe:
St. B. Savković s. r.

271.

Uredba

o službenih razmerjih državnih cestarjev in njih prejemkih, izdanih na podstavi § 26. zakona o državnih cestah.*

Clen 1.

Cestarji.

Cestarji so delavci, ki jim je poverjeno, z osebnim delom opravljati posle in dolžnosti glede vzdrževanja cest in prometnega reda na njih.

Clen 2.

Pogoji za postavljanje cestarjev.

Za cestarje na državnih cestah smejo biti postavljeni samo oni državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki so dovršili najmanj osnovno šolo, ki so odslužili svoj rok pri vojski, ki niso mlajši od 23 in ne starejši od 30 let ter so duševno in telesno popolnoma zdravi za opravljanje cestarskega poklica in ki dobro razločujejo barve. Poleg tega morajo biti cestarji brezprikornega vedenja in ne smejo biti obsojeni zbog kaznivih dejanj iz koristoljublja, kar dokažejo s potrdilom pristojnega oblastva.

Prednost imajo oni, ki so bili zaposleni najmanj leto dni pri delih za izgradnjo in vzdrževanje cest ali so hodili v tečaj za cestarje in opravili pisani izpit ali so bili najmanj leto dni čuvaji železniške proge ali stalni železniški delavci ali so po obrtu zidarji, kovači, mizarji itd. ali so služili v inženjerskih četah pri vojski.

Clen 3.

Postavljanje cestarjev.

Cestarje postavlja z odlokom šef gradbene sekcije.

Cestarji se postavijo prvo leto začasne delavce in smejo biti postavljeni za stalne delavce šele po preteku prvega službenega leta, če se pokažejo za sposobne, marljive in zanesljive ter opravijo predpisani izpit.

* »Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« z dne 3. junija 1929., št. 128/LIII.

Proge cestarjev ne smejo biti daljše od 8 in ne krajše od 25 km.

Clen 4.

Prejemki cestarjev.

V prvem letu začasne službe znaša cestarjeva plača 600 dinarjev na mesec.

Po preteku prvega leta začasne službe se postavi cestar za stalnega delavca s plačo 700 dinarjev na mesec; potem pa se mu zviša vsako peto leto plača za 50 dinarjev na mesec do všteti 900 dinarjev na mesec.

Leta, v katerih je bil cestar slabo ocenjen, se ne štejejo za napredovanje.

Če stoji ob cestarski progi državna cestarska hiša, dobi cestar v njej brezplačno stanovanje in pravico, obdelovati in brezplačno uživati zemljišče, ki spada k tej hiši. Zato je zavezan, vzdrževati zgradbo s stranskimi zgradbami kakor tudi ograjo okoli zemljišča, če je narejena, ob svojih stroških in povsem v stanju, v katerem mu jih protokolarno izroči cestni nadzornik. Za pravilnost jamči s svojo plačo in z ostalo imovino. Če ne izvršuje vzdrževanja, kakor je treba, izvrši šef sekcije ob njegovih stroških potrebna dela ter mu jih odtegne od plače.

Večja popravila na zgradbi, ograji in drugih napravah, potrebna zbog obrabljenosti in zbog elementarnih nezgod, izvrši dotična gradbena sekcija ob državnih stroških; toda v vsakem primeru preizkusi in ugotovi stanje objektov in dejanske vzroke komisija, ki jo odredi dotična gradbena sekcija.

Cestar ima pravico, ukoriščati travo poleg ceste in na cestnem zemljišču; nima pa pravice, pasti tam živine, ampak je samo upravičen, pravočasno kositi travo ter jo ukoriščati.

Če ne pokosi trave pravočasno, izgubi to pravico; košnja se izvrši na njegov račun, trava pa se proda v korist državne blagajne.

Če ne uživa cestar stanovanja v naravi, dobiva poleg plače doklado 100 dinarjev na mesec.

Clen 5.

Zavarovanje cestarjev.

Cestarji se morajo zavarovati po zakonu o zavarovanju delavcev.

Cestar, ki dovrši 30 let cestarske službe, ima pravico do dosmrtna podpore, ki znaša na mesec 50 % njegove poslednje mesečne plače.

Clen 6.

Ocenjanje in kazni cestarjev.

Cestarja oceni šef gradbene sekcije na koncu vsakega leta.

Če cestar z oceno ni zadovoljen, se sme pritožiti v 15 dneh na gradbeno direkcijo, katere rešitev je dokončna.

Cestar, ki se oceni dokončno dvakrat slabo, se odpusti.

Kazni zoper cestarje zaradi neizpolnjevanja dolžnosti, navedenih v členu 8., izreka šef gradbene sekcije. Kazni so:

- 1.) opomin;
- 2.) kazen z izgubo plače do 15 dni;
- 3.) odpustitev.

Zoper kazni pod 2.) in 3.) ima cestar pravico pritožbe v 15 dneh na gradbeno direkcijo, katere rešitev je dokončna.

Clen 7.

Odsotstvo in bolovanje cestarjev.

Cestar sme odsotstvovati po svojem zasebnem poslu najdlje 12 dni na leto. Prošnja se vloži po cestnem nadzorniku, reši pa jo šef gradbene sekcije. Brez dovoljenega odsotstva cestar ne sme zapustiti svoje proge in dolžnosti.

Če cestar oboli, se mora javiti po cestnem nadzorniku zaradi zdravniške pomoči uradu, pri katerem je zavarovan, ter poslati pismeno cestnemu nadzorniku zdravniško izpričevalo o bolovanju, načinu zdravljenja in trajanju bolovanja ali zdravljenja. Če tega v 24 urah ne naznani cestnemu nadzorniku, se kaznuje; velikost kazni odredi, kakršen je pač primer, šef gradbene sekcije.

Cestarji, ki so oboleli pri delu ter so že nad 10 let v državni službi, smejo dobivati kot miloščino 20 do 50 % svoje mesečne plače. O tej miloščini odloči minister za gradbe na predlog dotične gradbene sekcije, podan po gradbeni direkciji.

Clen 8.

Dolžnosti cestarjev.

1.) Cestarji se morajo baviti stalno in ves dan na cestnih progah, ki so jim dodeljene, ter smejo odhajati z njih samo takrat, kadar dobe po pristojni poti odsotstvo od dolžnosti ali bolovanje ob bolezni.

Cestar mora stanovati ali v državni cestarski hiši ali pa, če take ni, v bližini svoje proge; to svoje stanovanje mora naznaniti gradbeni sekciji.

Na cestarski hiši ali na križišču k zasebnemu stanovanju se mora postaviti tablica z napisom: »CESTAR št. ...».

2.) Redno vsak dan morajo vršiti vsa potrebna popravila na cesti tako na zgornjem kakor na spodnjem ustroju, pa tudi na samih cestnih objektih na svoji progi.

3.) Čistiti morajo jarke ob cesti od plevla, šibja in naplavin, da meteorska voda lahko pravilno in brez zastoja odteka po njih do bližnjih propustov in mostov.

4.) Kositi morajo plevel, lepen in ostalo travo na vsem cestnem zemljišču, ono, ki je na vozišču samem, pa puliti s koreninami.

5.) Takoj po vsakem dežju in nalivu morajo pregledati vso svojo cestno progo z vsemi mostovi, propusti, podpornimi zidovi, varnostnimi napravami itd., zlasti pa paziti na pravilen tok vode v obcestnih jarkih kakor tudi pod propusti in mostovi.

6.) Pri mostovih in propustih morajo obračati posebno pozornost na klade, vejevje in druge naplavine, ki jih nosi voda, da se ne ustavljajo pod mostom ali propustom in niže od njiju in se most ali propust ne zamaši.

7.) Čistiti morajo z vozišča na cesti blato, prah in sneg, razbijati na večjih vzponih led na cesti ali ga posipati s peskom, nalašč pripravljenim za to; če pa je cesta zametena s snegom ali preplavljena z vodo, a poleg nje ni zasajenega drevja ali temu podobnega, morajo obeležiti smer ceste s posebnimi znaki.

8.) Če je kvara na cesti taka, da utegne nastopiti tudi prekinitev prometa, morajo to cestarji naznaniti cestnemu nadzorniku in najbližjemu občinskemu oblastvu, da se stori vse, česar je treba, da se odvrne prekinitev prometa. Poročilo za cestnega nadzornika in najbližje občinsko oblastvo pošlje cestar, če ni v bližini telegrafskega ali telefonskega urada, po sosednjem cestarju, ne da bi zapustil svojo cestno progo.

Vsak cestar mora sprejeti vsak čas tako prijavo proti potrdilu o času in kraju prejema v cestarski knjižici ter jo takoj prenesti k sosednjemu cestarju v smeri na sedež cestnega nadzorništva.

Zaradi zakesnitve ali zlorabe takih prenosov, dovoljenih samo v resnih primerih, je postopati zoper krivca po členu 6. te uredbe. Če preti prometu nevarnost, mora postaviti cestar na cesti signale, eventualno pa tudi pregraje.

Po potrebi se morajo te pregraje ponoči razsvetliti ali pa tako markirati, da se dajo opaziti tudi ponoči.

9.) Dokler se bavijo cestarji na delih pri dnevnem popravilu cest, morajo obenem paziti, da potniki kakorkoli ne poškodujejo ceste in njenih naprav, da se drže potniški in tovorni vozovi in vsa ostala vozila vedno svoje desne strani ceste in da se ob ustavljanju na cesti nikakor ne mude sredi ceste, ampak vedno na strani, po možnosti izven vozišča, in paziti morajo na pravilnost prometa.

Potnike, ki ravnaajo zoper to, morajo kratko in vljudno opomeniti. Če ne slušajo, jih morajo vprašati za ime, priimek in stanovišče ter jih naznaniti neposredno gradbeni sekciji, če pa gre za kaznivo dejanje, tudi pristojnemu upravnemu ali sodnemu oblastvu.

10.) Potnike, ki hodijo mimo njih, morajo vljudno pozdraviti ter jim dati na vprašanje potrebna obvestila, po potrebi pa jim tudi biti na službo.

11.) Po navodilih šefov gradbenih sekcij morajo zbirati podatke o velikosti javnega prometa na svojih cestnih progah ter jih poslati na koncu vsakega meseca pristojnim oblastvom.

12.) Vse okrasno drevje kraj ceste morajo okopavati, zalivati in oskrbovati.

13.) Orodje, ki so ga dobili za rabo, morajo vzdrževati v dobrem stanju in jamčiti zanje. Orodje se sme rabiti samo za dela na cesti; obrabljeno orodje pa nadomesti cestni nadzornik z novim. Vsaka zloraba tega orodja se strogo kaznuje. Če se orodje izgubi, ga mora cestar ob svojih

stroških nabaviti ali nadomestiti. Popravila orodja mora vršiti cestar ob svojih stroških, obrabljenost orodja pa mora izpričati z dokazi.

Orodje pregleduje cestni nadzornik štirikrat na leto (meseca januarja, aprila, julija in oktobra) ter daje o njega pravilnosti cestarju pismeno potrdilo.

14.) Cestarji morajo imeti vedno pri sebi svojo cestarsko knjižico, v katero jim vpisujejo nadzorniki, inženjerji in ostali pristojni uradniki ob svojem službenem potovanju, kje so jih dobili na cesti, ter jim vpisujejo obenem eventualno potrebne odredbe, po katerih naj popravijo in do katerega roka spravijo v red poškodovani ali ne dobro vzdrževani del ceste.

15.) Na mestih, kjer so pritrjeni poleg mostov na njih progah vodomeri, morajo pregledati in zabeležiti vsak dan višino vode po pravilih, ki so predpisana za to.

16.) Če delajo potniki in ostali prehodniki škodo cesti ali objektom na njej, morajo take osebe prijaviti najbližjemu oblastvu in to takoj sporočiti svoji sekciji.

17.) Če so sosednji cestarji bolni ali odsotni, jih morajo začasno nadomeščati v dolžnosti brez posebne nagrade.

18.) Dokler se bavijo na svoji cestni progi, morajo nositi službeno značko, ki ima napis: «CESTAR št. ...», kakor tudi izkaznico (legitimacijo); oboje dobe, ko nastopijo službo.

Če cestar značko izgubi, se mu dá druga proti plačilu njene vrednosti.

19.) Cestarji morajo vzdrževati v državni zgradbi, v kateri stanujejo, največjo čistoto ter gojiti okoli zgradbe razno okrasno in sadno drevje, po možnosti pa tudi vrt s cveticami.

Vsa popravila za vzdrževanje zgradbe in naprav morajo vršiti ob svojih stroških (člen 4. te uredbe).

20.) Da ostane cesta vedno v podolžnem profilu ravna in da se vendarle material ne troši odveč, mora paziti cestar na to-le:

a) Vsa popravila, za katera uporablja tolčenec in gramoz, izvršuje cestar v glavnem ob mokrem vremenu ali pa takrat, kadar se je nadejati takega vremena. Pri tem mora najprej odpraviti blato in z rovnico malo razkopati na tem mestu plast tolčenca.

b) Če je oblika ceste dobro vzdržana in so na njej samo kolesnice, se morajo samo te napolniti in poravnati. Če so globoke, se morajo najprej posuti z debelim tolčencem, potem pa zasuti z drobnejšim; plitve kolesnice se morajo napolniti samo z drobnim tolčencem ali gramozom.

Drobnejši tolčenec in kameni drobir mora cestar sam pripraviti v času, ko se mu to odredi ali ko nima drugega posla.

c) Poedine kotanje na cesti, ki jih je posebno lahko zapaziti po dežju, ker v njih dlje časa zastaja voda, je nasuti po potrebi z drobnejšim ali debelejšim tolčencem ali gramozom, pri čemer je treba gledati na to, da se dobi po popravilu predpisana oblika ceste.

č) Če je cestni profil že nepravilen, je treba nasuti ves del tako, da dobi predpisano povprečno obliko, in gledati je treba na to, da se doda spojni material in cesta napha.

d) Pri vseh popravilih mora zabeležiti cestar potrošeni material in način uporabe ter navesti, kjer obeležujejo kupe tolčenca kolci s številkami, vsak kup po številki. O vsem tem mora predložiti poročilo cestnemu nadzorniku.

e) Da se uredi potrošek tolčenca in gramoz, sme nasipati cestar večje dele ceste samo po odobritvi cestnega nadzornika.

f) Večje kamene, ki štrle nad površino ceste, mora cestar razbiti s kladivom, kamene, raztresene po cesti, pa zbrati, pretolči in uporabiti za popravilo ceste, po potrebi izpustiti iz kolesnic vodo z majhnimi žlebi in te poravnati, čim so kolesnice napolnjene.

g) Kjer drži cesta skozi kraj, kjer je dosti kamenja ali kjer se kamen lahko dobavlja iz bližine, mora cestar sam dobavljati količine tolčenca, potrebne za vzdrževanje ceste.

h) Ceste, na katerih je izdelano moderno vozišče (kamenito s terom, zemeljsko smolo itd.), mora vzdrževati cestar glede vozišča po posebno danih pismenih in ustnih navodilih cestnega nadzornika.

21.) Tolčenec in gramoz morata biti zložena kraj cest v pravilne figure po navodilu cestnega nadzornika, ki izda za to pismen nalog.

22.) Cestarju je dolžnost, strogo paziti na vzdrževanje mejnikov, ki oznamujejo cestno zemljišče, in takoj naznaniti cestnemu nadzorniku, če bi zasebniki posegli po cestnem zemljišču ali začeli prestavljati ali uničevati postavljene mejnike.

23.) Glede načina, po katerem se uporabljajo javne ceste, glede prometa na njih in vzdrževanja okolnih mest poleg njih mora poznati cestar uredbo, ki to ureja. S temi uredbami seznanjeni cestarje cestni nadzornik.

24.) Glede prometa motornih voz na cestah veljajo poleg tega, kar je bilo povedano, predpisi, ki jih izda ministrstvo za gradbe sporazumno z ministrstvom za notranje posle. Te predpise vroči in pojasni cestarju cestni nadzornik. Cestar mora poznati največjo težo motornih voz, ki še smejo voziti na tej cesti, kakor tudi največjo brzino, ki jo je dovolila za to cesto gradbena sekcija, vzemši vse v poštev. Vsi motorni vozovi morajo voziti vedno na desni strani ter morajo imeti predpisana oznamenila.

25.) Cestar ne sme nikoli zapustiti dolžnosti, dokler je ne izroči vpričo cestnega nadzornika protokolarno v redu cestarju, ki naj ga nadomesti. Za škodo jamči z vso svojo imovino.

26.) Cestarji morajo tudi izvršiti bodisi na svoji progi, bodisi na bližnjih progah, vsako drugo odredbo gradbene sekcije in njenih organov, ki jo izdado zaradi vzdrževanja ceste in prometa na njej. Za dela na bližnjih progah se ne smejo uporabljati dlje nego šest dni; v tem času nimajo pravice do odškodnine.

27.) Cestarji se morajo ravnati po delovnem času, ki ga jim predpiše v cestarski knjižici gradbena sekcija in ki traja najmanj osem ur na dan. Cestarji ne delajo ob nedeljah, državnih praznikih, obeh božičnih in obeh velikonočnih dneh. Ob elementarnih neizgledah morajo delati cestarji preko predpisanega časa na cesti, dokler se promet ne upostavi. Neurje ne sme biti izgovor, da bi cestar ne odšel na delo.

28.) Cestarji morajo hoditi v tečaje, ki se ustanove za cestarje, ter opravljati izpit, ki se predpiše.

Člen 9.

Vsak cestar mora imeti to-le orodje:

- 1 okovan ročni voziček,
- 2 železni lopati,
- 2 leseni lopati,
- 2 rovnici z držajem,
- 2 motiki z držajem,
- 1 železne grablje,
- 1 ročno kladivo, težko 1 kg, za tolčenec,
- 1 težje kladivo za razbijanje kamenov,
- 2 kosi za košnjo trave,
- 1 ročno žago,
- 1 grebljo za strženje prahu in blata,
- 2 brezovi metli,
- 1 meter za merjenje,
- 1 vrvice, dolgo 20 m, za trasiranje,
- 1 škarje za tolčenec,
- 1 ročno svetiljko,
- 2 premična signala,
- 2 rdeči zastavici.

Na progah, kjer bi se izdelalo eno ali drugo sodobno vozišče, se mora dodeliti cestarju tudi orodje in material, potreben za vzdrževanje takega vozišča.

Obrabljenost morata ugotoviti inženjer gradbene sekcije in cestni nadzornik in šele po odločbi gradbene sekcije se sme cestar oprostiti nadaljnje odgovornosti za dotično orodje.

Člen 10.

Ko cestar nastopi službo kot organ državnega oblastva, priseže tako-le:

«Jaz (ime in priimek) prisezam na vsemogočnega Boga, da bom vladajočemu kralju zvest, da se bom pokoraval državnim zakonom in zakonskim naredbam nadrejenih oblastev, da bom točno in vestno izpolnjeval in opravljal dolžnosti, ki so združene z mojo službo, in da bom čuval in zastopal državne in občne koristi.

Tako mi Bog pomagaj!»

Člen 11.

Kontrola nad cestarji.

Kontrolo nad cestarji vrše: cestni nadzornik, šef gradbene sekcije s svojim tehničnim osebjem in vsi policijski uradniki.

Naloge dajeta cestarjem samo cestni nadzornik in šef gradbene sekcije s svojim tehničnim osebjem; policijski uradniki pa priobčujejo svoje opazbe

gradbeni sekciji, ki izda potrebne naredbe in postopa po potrebi nadalje zoper cestarje, če gre za kakšno njih nepravilnost.

Člen 12.

Prehodne odredbe.

Vsi dosedanja cestarji se morajo, kolikor izpolnjujejo določene predpise, regulirati po tej uredbi, razen onih, ki so imeli na dan, ko se je izdala ta uredba, nad 10 službenih let. Ti poslednji obdrže tudi nadalje vse pravice, pridobljene, preden stopi ta uredba v veljavo; toda vojna leta se jim priznajo samo, če so imeli prej najmanj 10 let efektivne službe.

Ta uredba stopi v veljavo, ko jo minister za gradbe podpiše in ko se razglasi v «Službenih Novinah»; od takrat je treba točno postopati po njej.

V Beogradu, dne 21. maja 1929.; št. 14.632.

Minister za gradbe:

St. B. Savković s. r.

272.

Pravilnik

za trasiranje in sestavljanje projektov za državne ceste,

izdana na podstavi § 8. zakona o državnih cestah.*

Predhodna dela.

Člen 1.

Študije raznih možnosti - variant se vrše najprej na generalnoštabni karti v merilu, ne večjem nego 1 : 75.000, potem na terenu z busolo, padomrom, barometrom, eventualno tudi s potrebnim merjenjem s trakom kakor tudi s potrebnimi meritvami vodnih tokov. Na terenu se proučujejo: sestava in narava terena in vodnih tokov, možnosti uporabe krajevnega materiala za izgradnjo ceste, gospodarske in prometne, eventualno tudi vojaške potrebe in temu podobno.

Na podstavi teh študij izdela traser generalni predlog za traso dotične ceste. Predlog mora obsežati:

- 1.) Izčrpano tehnično poročilo.
- 2.) Generalnoštabno karto ali njeno kopijo v merilu 1 : 75.000 (ali manjšem, n. pr. 1 : 5000, 1 : 25.000 itd.) z vsemi vrisanimi možnostmi - variantami in s traso, ki jo je usvojil projektant. V to karto mora postaviti traser tudi vse potrebne popravke na generalnoštabni karti, ki jih je ugotovil, primerjaje to karto s terenom.
- 3.) Potrebne skice in krokije terena, da se pojasnijo poedinosti, nejasne v generalnoštabni karti.
- 4.) Generalne podolžne profile, izdelane v prikladnem merilu na podstavi generalnoštabne karte ali na podstavi izmeritev z barometrom in padomrom.
- 5.) Podatke za določitev odprtin pri mostovih na večjih vodnih tokih z mnenjem o načinu fundiranja in izdelave.
- 6.) Podatke in mnenje o tem, s katerimi elementi naj bi se zgradila dotična cesta.
- 7.) Podatke o kamenem in gradbenem materialu, cenah dnine za navadne in strokovne delavce.
- 8.) Približne stroške za cesto.
- 9.) Podatke o razlastitvi, ki bi se morala izvršiti ob izgradnji.

Vsi ti podatki se pošljejo s predlogom generalne trase vred po pristojni poti ministrstvu za gradbe.

Strokovna komisija, ki jo odredi na podstavi gorenjega predloga ministrstvo za gradbe in pri katere poslovanju mora biti prisoten tudi traser kot pojasnjujoč član, mora detailno proučiti vprašanje o trasi, njenih elementih, načinu gradnje itd. za dotično cesto in podati ministrstvu za gradbe v tem pogledu konkretne predloge, po katerih se izda potrebna odločba o smeri trase, elementih ceste in o načinu, po katerem je izdelati tehnični in pogodbeni elaborat.

Člen 2.

Projekt in pogodbeni elaborat sta lahko generalna ali detailna.

* «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 3. junija 1929., št. 128/LIII.

Člen 3.

Najsi se izdela generalni ali detailni projekt, je treba vendarle najprej izdelati situacijo in podolžni profil. Situacija se nariše definitivno, trasa in podolžni profil pa samo s svinčnikom ter se pošlje po pristojni poti v odobritev ministrstvu za gradbe.

Ministrstvo za gradbe izda o prednjem odločbo, s katero usvoji izdelani elaborat ali pa odredi potrebne izpremembe, po katerih je treba brez-pogojno postopati.

Člen 4.

Na podstavi gorenje odločbe ministrstva za gradbe se nadalje izdelata projekt in pogodbeni elaborat.

Člen 5.

Generalni projekt in pogodbeni elaborat sestavljajo:

1.) Generalnoštabna karta ali njena kopija v merilu 1 : 75.000 z vrisano odobreno in usvojeno traso.

2.) Situacijski načrt v merilu 1 : 5000. Situacijski načrt mora obsežati po potrebi 50 do 150 m širine pasov na obeh straneh trase, v katerih mora biti označeno vse, kar obstoji v naravi, kakor: ceste, steze, železnice, potoki, reke, mostovi, propusti, rudniki, občinske, sreske, oblastne in državne meje itd. Vse, kar obstoji v naravi, je treba vrisati s črno barvo; vse, kar se projektira, pa je treba vrisati z rdečo barvo — karminom. Reke in potoke je treba vrisati z modro barvo.

Projektirano traso je treba vrisati z debeleje potegnjen rdečo črto, ki mora biti razdeljena na hektometre. Vsak deseti hektometer — kilometer — se oznamuje posebe z rimsko številko, pričnši z 0 in navzgor. Na vsakem situacijskem načrtu mora biti označena smer magnetne igle. Na trasi morajo biti označene še lege vseh večjih objektov kakor tudi lege cestarskih in drugih zgradb.

3.) Podolžni profil, v katerem so dolžine v merilu 1 : 5000, višine pa v merilu 1 : 500, povsem izdelan po tipu ministrstva za gradbe ad M. G. br. 26.782/28, stran 3. in 4.

4.) Popis podolžnega profila.

5.) Povprečni profili, narisani iz situacije, v merilu 1 : 200 po tipu ministrstva za gradbe ad M. G. br. 26.782/28, stran 5.

6.) Grafični razpored mas.

7.) Generalni načrti za zgradbe, izdelane od veščakov, eventualno tipi ministrstva za gradbe.

8.) Seznamek kamenolomov po tipu ministrstva za gradbe ad M. G. 26.782/28, stran 6.

9.) Detailni načrt o izdelavi vozišča z normalnimi profili ceste.

10.) Tehnično poročilo, ki mora obsežati vse poedinosti, potrebne za pojasnilo trase, namerjanih del, druge potrebne elemente in kratek historiat dela za trasiranje in izdelavo elaborata.

11.) Generalni izkaz mer — ki mora biti sestavljen iz prilog-izkazov mer za vsako poedino vrsto del, navedeno s pogodbenim cenovnikom ad M. G. br. 17.591/28.

12.) Proračun, sestavljen v izkazu mer in cenovniku del za gradnjo in rekonstrukcijo cest ad M. G. br. 17.591/28 ministrstva za gradbe.

13.) Analiza cen.

14.) Tehnični pogoji za gradnjo in preložitve cest in mostov M. G. br. 17.591/28 ministrstva za gradbe in obrazec «A» za nabavljanje in dobavljanje po pravilniku za nabavljanje materiala za vzdrževanje državnih in samoupravnih cest M. G. br. 6882/26.

15.) Obči pogoji, ki jih predpiše ministrstvo za gradbe za to vrsto poslov.

16.) Specialni pogoji, kolikor bi bili potrebni po naravi poslov, če tehnični in obči pogoji pod št. 12.) in 13.) ne zadoščajo ali če bi se morali izpremeniti.

17.) Poročilo o približnih stroških za razlašeno zemljišče s spremnim aktom, s katerim se zahteva načelna odobritev razlastitve.

Ob izdelovanju načrtov je treba vpoštevati tipe in predpise ministrstva za gradbe. Vsak razložek se mora obrazložiti posebe.

Vsi načrti in ostali pogodbeni dokumenti morajo biti izdelani v triplikatu. En izvod — originalnih načrtov — mora biti izdelan na platnu ali prosojnem papirju; ostala dva izvoda pa morata biti heliografski kopiji. Vsi dokumenti morajo imeti format pisarniške pole ter morajo biti lepo urejeni in položeni v trde platnice, na katerih je dotični napis zunaj, znotraj pa je nalepljen seznamek dokumentov, ki so vloženi v platnice.

Vsi načrti in pogodbeni dokumenti morajo biti od projektanta svojeručno podpisani in na njih

morata biti postavljena datum in leto; šef sekcije, odnosno šef strokovnega oddelka gradbene direkcije, pa zapiše, da je načrt ali dokument videl in da se strinja z njim.

Člen 6.

Detailni projekt in pogodbeni elaborat sestavljajo:

1.) Generalnoštabna karta ali njena kopija v merilu 1 : 75.000 (ali v manjšem merilu) z vrisano odobreno in usvojeno traso.

2.) Situacijski načrt v merilu 1 : 2000 ali, če obstoji katastrski dovoljen načrt, oba z višinskimi kotami. Načrt mora obsežati potrebna pasova, široka 100 do 200 m na obeh straneh trase, v katerih mora biti označeno vse, kar obstoji v naravi, kakor: ceste, steze, železnice, potoki, reke, mostovi, propusti, rudniki, občinske, sreske, oblastne in državne meje itd. Vse, kar obstoji v naravi, je treba vrisati s črno barvo; vse, kar se projektira, pa je treba vrisati z rdečo barvo — karminom. Reke in potoke je treba vrisati z modro barvo.

Projektirano traso je treba vrisati z debeleje potegnjen rdečo črto, ki mora biti razdeljena na hektometre. Vsak deseti hektometer — kilometer — se oznamuje posebe z rimsko številko, pričnši z 0 in navzgor. Na vsakem situacijskem načrtu mora biti označena smer magnetne igle. Na trasi morajo biti označene še lege vseh večjih objektov kakor tudi lege cestarskih in drugih zgradb.

3.) Podolžni profil, v katerem so dolžine v merilu 1 : 200, višine pa v merilu 1 : 200, povsem izdelan po tipu ministrstva za gradbe ad M. G. br. 26.782/28, stran 5., na podstavi trase, oznamovane na terenu. Razen tega se mora vrisati dno obeh rovov ob strani, kjer odstopa njih padec od nivelete ceste, in sicer: onih, ki so na desni strani ceste, s tenko modro črto, onih, ki so na levi strani ceste, pa s tenko modro preslegasto črto.

4.) Popis podolžnega profila.

5.) Povprečni profil, narisani na podstavi meritev na terenu po oznamovanju trasi v merilu 1 : 200 ali 1 : 100 po tipu ministrstva za gradbe ad M. G. br. 26.782/28, stran 5.

6.) Grafični ali spisani razpored mas.

7.) Detailni projekti za zgradbe, izdelane od veščakov, s potrebnimi statičnimi proračuni.

Projekti se morajo vrisati v naslednjih merilih:

a) zidani propusti in mostovi v merilu 1 : 100,

b) propusti in mostovi z železno in betonsko konstrukcijo v merilu 1 : 100,

c) leseni propusti in mostovi, dolgi 5 do 50 m, v merilu 1 : 100,

č) leseni in zidani propusti kakor tudi propusti iz ojačenega betona z razpetino nad 5 m, v merilu 1 : 50,

d) detaili, zlasti pri kompliciranih lesenih in železnih konstrukcijah in konstrukcijah iz ojačenega betona v merilu 1 : 10,

e) profili obločnih in podpornih zidov poleg cest v merilu 1 : 50,

f) povprečni prerezi lesenih, zidanih in betonskih propustov in mostov kolikršnihkoli razpetin v merilu 1 : 50,

g) situacijski načrt za propuste in mostove se mora izdelati v merilu 1 : 500,

h) projekti za razne zavarovalne naprave, dretnaže, korekcije, regulacije itd. v merilu, ki ustreza jasnosti projekta,

i) za galerije in tunele v merilu 1 : 100,

j) za zgradbe v merilu 1 : 100.

Sondaža. Kjer se je izvršila pred projektiranjem ali med projektiranjem sondaža zemljišča, se morajo vrisati v načrtu na mestih, kjer se je izvršila, geološke plasti izvršene sondaže in njih višina proti horizontu podolžnega profila.

Stanje vode. V vsakem projektu za propust ali most se mora vrisati z modrimi črtami v povprečnem profilu potoka ali reke najnižje, srednje in najvišje znano stanje vode z označbo njih kot. Projektirani planum se vriše s karminom.

Na vsakem načrtu mora biti označeno merilo, v katerem je načrt narisani.

Vsak načrt mora projektant svojeručno podpisati ter postaviti nanj datum, šef gradbene sekcije, odnosno šef strokovnega oddelka gradbene direkcije pa zapiše, da je načrt videl in da se popolnoma strinja z njim.

8.) Seznamek kamenolomov po tipu ministrstva za gradbe ad M. G. br. 26.782/28, stran 6.

9.) Detailni načrt o izdelavi vozišča z normalnimi profili ceste.

10.) Tehnično poročilo, ki mora obsežati vse poedinosti, potrebne za pojasnilo trase, namerjanih del, druge potrebne elemente in kratek historiat dela za trasiranje in izdelavo elaborata.

11.) Generalno izmeritev — ki mora biti sestavljena iz prilog-izkazov mer za vsako poedino vrsto del, navedeno s pogodbenim cenovnikom.

12.) Proračun, sestavljen v izkazu mer cenovnika del za gradnjo in rekonstrukcijo cest ad M. G. br. 17.591/28 ministrstva za gradbe ali na proračunskih formularjih ministrstva za gradbe; v tem primeru je treba detailirati pogodbeno delo v vsaki poziciji proračuna tako, da nikakor ne more biti raznih tolmačenj in tudi ne razlogov za reklamacije ali nepopolno izvršitev tega dela po podjetniku.

13.) Analiza cen.

14.) Tehnični pogoji za gradnjo in preložitve cest in mostov M. G. br. 17.591/28 ministrstva za gradbe in obrazec «A» za nabavljanje in dobavljanje po pravilniku za nabavljanje materiala za vzdrževanje državnih in samoupravnih cest št. 6882/26.

15.) Obči pogoji, ki jih predpiše ministrstvo za gradbe za to vrsto poslov.

16.) Specialni pogoji, kolikor bi bili potrebni po naravi posla, če tehnični in obči pogoji pod št. 12.) in 13.) ne zadoščajo ali če bi se morali izpremeniti.

17.) Parcelarni načrti in potrebni elaborat in seznamki za razlastitev s cenami, vpisanimi s svinčnikom, kateri se smatrajo za zadostne, in s posebnim spremnim aktom, s katerim se zahteva odobritev razlastitve.

Ob izdelovanju načrtov je treba vpoštevati tipe in predpise ministrstva za gradbe. Vsak razložek se mora obrazložiti posebe.

Vsi načrti in ostali pogodbeni dokumenti morajo biti izdelani v triplikatu. En izvod — originalnih načrtov — mora biti izdelan na platnu ali prosojnem papirju; ostala dva izvoda pa morata biti heliografski kopiji. Vsi dokumenti morajo imeti format pisarniške pole ter morajo biti lepo urejeni in položeni v trde platnice, na katerih je dotični napis zunaj, znotraj pa je nalepljen seznamek dokumentov, ki so vloženi v platnice.

Vsi načrti in pogodbeni dokumenti morajo biti od projektanta svojeručno podpisani in na njih morata biti postavljena datum in leto; šef sekcije, odnosno šef strokovnega oddelka gradbene direkcije, pa zapiše, da je načrt ali dokument videl, kritično proučil in da se strinja z njim.

*

Ta pravilnik stopi v veljavo, ko ga minister za gradbe podpiše in ko se razglasi v «Službenih Novinah».

V Beogradu, dne 21. maja 1929.; št. 14.633.

Minister za gradbe:

St. B. Savković s.r.

273.

Na podstavi § 26. zakona o državnih cestah z dne 8. maja 1929. predpisujem soglasno z ministrom za notranje posle to-le

Uredbo

o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih.*

I. del.

Uporabljanje javnih cest.

- Člen 1.

Uporabljanje javnih cest je prosto vsak čas in vsakomur brez razlike v mejah občin predpisov o javni varnosti in predpisov te uredbe. Javne ceste morajo biti proste za prehod in promet. Vsi potniki, vozniki in prebivalci ob cesti brez razlike se morajo ravnati po predpisih te uredbe.

Člen 2.

Poleg javnih cest ne sme praviloma nihče zasajati gozdov, postavljati stanovanjskih zgradb, prodajalnic (dućanov), pekarn, vodnjakov in temu podobnih naprav bliže nego 4 m; krčem (mehan), kovačnic in temu podobnega bliže nego 10 m; napravljati rudnikov, apnenic, opekarn, livarn in drugih industrijskih zavodov bliže nego 20 m od zunanega robu cestnega zemljišča. Izjeme, zlasti v uvrščenih krajih in hribovitih in skalnatih krajinah, dovoljuje pristojna cestna uprava.

* «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 17. junija 1929., št. 139/LVIII.

Na prijavo gradbene sekcije za državne in pristojnega samoupravnega organa za samoupravne ceste morajo obča upravna oblastva takoj prepovedati to delo, v 15 dneh podreti dotične objekte ter postopati zoper odgovorno osebo po zakonu.

Predpisi tega člena se ne nanašajo na mesta z odobrenim regulacijskim načrtom.

Člen 3.

Vsako vozilo, bodisi z živalsko vprego, bodisi z motornim pogonom, kakor tudi velocipedi in motocikli, jezdec, pogonjčki in vodniki ročnih vozil se morajo pomikati samo na svoji desni polovici ceste - vozišča, tako da puščajo levo polovico prosto za promet v nasprotni smeri.

Na ožjih cestah se morajo prazna vozila ogibati tovornim vozilom; če pa je cesta jako tesna, se morajo ustaviti laže natovorjena vozila povsem ob strani ter pustiti mimo sebe druga teže natovorjena vozila, ki prihajajo v nasprotni smeri.

Če je v tesnih, kjer je ogibanje nemogoče, že kakšno vozilo, mora drugo prihajajoče vozilo počakati, dokler ono prvo ne pride iz tesni.

Člen 4.

Prepovedano je vozilom, ki se pomikajo v isti smeri, voziti drugo poleg drugega, ampak voziti morajo drugo za drugim, razen če eno vozilo prehiti drugo, da se odpelje mimo njega.

Vlak vozil na cesti vobče, zlasti pa ob prehodu čez mostove, v eni smeri, ne sme imeti več nego štiri vozila. Medsebojna razdalja vozil v enem vlaku ne sme biti ob prehodu čez večje mostove manjša od 10 m.

Med poedinimi vlaki vozil se mora pustiti prost prostor najmanj 50 m.

Če se prevažajo dolgi, obsežni ali težki predmeti, se morajo zmanjšati vlaki vozil na dve vozili.

Za transport izredno velikih tovorov in za uporabljanje vozil, težjih od onih, ki so predpisana za ceste in mostove, se mora zahtevati predhodno posebno dovolilo od gradbene sekcije, odnosno od pristojnega samoupravnega oblastva.

Če se to dovolilo ne dobi, se morajo vozila izključiti iz uporabe. V nasprotnem primeru izterjajo obča samoupravna oblastva v kazenskem postopanju tudi škodo, ki jo povzročijo cesti in cestnim objektom taka vozila, po proračunu in odločbi gradbene sekcije, odnosno samoupravnega oblastva.

Člen 5.

Prepovedano je, brez potrebe in brez nadzorstva ustavljati vozila na cesti, najsi so vprežena ali ne. Prav tako je prepovedano, ustavljati vozila in izprezati vprego na mostovih.

Člen 6.

Čez vse propuste in mostove kakor tudi skozi naseljene kraje je treba voziti počasi.

Na bregovih je treba kolesa zavreti in voziti oprezno.

Skozi črede živali je treba voziti počasi.

Največja brzina potniških avtomobilov in motociklov na prosti cesti izven naseljenih krajev sme biti, če to dovoljuje stanje ceste, 50 km; skozi naseljene kraje sme biti največja brzina 15 km; skozi kopališča in zdravilišča pa ne sme biti večja od 8 km na uro.

S to brzino smejo voziti motorna vozila po cesti izven naseljenih krajev in skozi nje samo, če je cesta popolnoma prosta in zadosti razsvetljena; drugače se mora brzina zmanjšati. Vodnik mora biti vedno gospodar svojega vozila, zlasti v naseljenih krajih, na ostrih krivinah, strmih klancih, v tesnih prehodih, na križiščih cest in temu podobnem.

Ob megli se mora znižati brzina tudi pod 10 km.

Za avtobuse ne sme presezati največja brzina 35 km na uro.

Za tovrne avtomobile, katerih teža presega 3000 kg, ne sme biti brzina večja od brzine v naslednji razpredelnici:

Skupna teža v kg	Teža po osi v kg	Največja brzina v km na uro				
		Polna guma	Navadna cesta, elastična platišča	Specialna cesta, elastična platišča, navadna pnevmatika		
3001—4500	2001—3000	12	25	35	30	40
4501—8000	3001—5500	8	20	25	25	35

Za težo pri motornem vozilu s priklopnim sedežem se šina nje skupna teža.

Člen 7.

Če vozi vozilo ponoči, mora biti razsvetljeno. Če je v enem vlaku več vozil, ki se pomičejo skupno, zadošča, da sta razsvetljeni prvo in zadnje.

Svetiljka se mora namestiti in pritrditi na levi strani vozila.

Vsak avtomobil mora imeti ponoči in ko se zmrača, spredaj najmanj dve beli luči, postavljeni eno na levi, eno na desni; zadaj pa mora imeti rdečo luč.

Pri dvokolesnih motociklih, ki vlečejo s seboj priklopni sedež, zadošča, da imajo spredaj samo eno luč. Prav to velja tudi za velociped.

Vsak avtomobil mora imeti prav tako enega ali več reflektorjev za razsvetljevanje ceste na zadostno daljino, če zgoraj predpisana luč ne zadošča.

Če ne more prevoziti vozilo nad 30 km na uro, ni treba, da bi bil razsvetljeni prostor daljši od 100 m.

Reflektorji, ki zasenčujejo z močno svetlobo, morajo biti prirejeni tako, da se dá svetloba zmanjšati, ko srečajo druge prehodnike na tej cesti, skozi uvrščena naselja ali v vsakem drugem primeru, kadar je to potrebno. Vendar pa mora ta zmanjšana svetloba zadoščati, da razsvetli razdaljo najmanj 25 m.

Avtomobili, ki vlečejo priklopljeno vozilo, se morajo ravnati, kolikor se tiče sprednjih luči, po istih predpisih kakor avtomobili, ki vozijo sami; rdeča luč zadaj se mora prestaviti na ozadje priklopljenega vozila.

Člen 8.

Vodnik-šofer mora prepustiti na cestnih križiščih prehod vozilu — vozniku — jezdecu, ki prihaja na desni strani ceste.

Člen 9.

Prepovedano je, puščati na cesti ali metati na cesto kakršnekoli predmete ali karkoli razsipati, kar bi utegnulo ogražati varnost prometa ali povzročiti cesti škodo.

Prepovedano je, cesto zadelati, zagrati ali storiti karkoli, kar ovira lahki promet.

Člen 10.

Prepovedano je, vlačiti po cesti predmete, ki utegnejo cesto poškodovati (kakor: bruna, trame, pluge, brane, vejevje itd.). Prav tako je prepovedano, spuščati posekana drevesa in vejevje s pobočja na cesto.

Člen 11.

Prepovedano je, zasipati ali kvariti jarke poleg ceste, sekati drevje ali vejevje in trgati sadje z drevja poleg ceste, kvariti ograjo, propuste, mostove in druge predmete, ki so postavljeni na cesti ali poleg nje. Prav tako je prepovedano, izpuščati in pasti živino na pobočju nasipov in zasek.

Prepovedano je, odnašati s ceste material, pripravljen za njena popravila, kakor tudi kositi travo, odvažati prst, kamen, pesek, gramoz in drug material s pobočja zasek in nasipov in vobče s cestnega zemljišča.

Prav tako je prepovedano, jemati in odvažati gramoz ali kamen iz gramoznic in kamenolomov, zaseženih za gradnjo in vzdrževanje cest.

Člen 12.

Prekopavati cesto za mlinske ali druge grape bodisi za motorno silo, bodisi za navračanje vode, je dopustno samo s posebnim dovolilom, ki ga dá za državne ceste pristojna gradbena sekcija, za ostale pa pristojno samoupravno oblastvo. To dovolilo dá gradbena direkcija na predlog gradbene sekcije, odnosno oblastne samouprave, na podlagi detailnih projektov in ob pogoju, da zgradi in vzdržuje lastnik ob svojih stroških preko prekopane grape stalen propust (kamenit, betonski ali železen). Prav tako je prepovedano, odvažati ob cesti vode in napravljati grape pri državnih cestah brez posebnega dovolila gradbene direkcije, pri ostalih pa pristojnega samoupravnega oblastva, ki se dá ob istih pogojih kakor spredaj; izven cestnega zemljišča daje ta dovolilo obče upravno oblastvo soglasno s pristojnim gradbenim organom.

Za izdelavo propustov čez jarke kraj ceste zaradi dostopa na poedina obcestna posestva dajo

dovolila gradbene sekcije, odnosno oblastne samouprave.

Te propuste morajo zgraditi in vzdrževati ob svojih stroških lastniki sami. Prepovedano je, zasipati te obcestne jarke.

Člen 13.

Polagati tračnice po cesti ali cestnem zemljišču je dopustno samo s posebnim dovolilom in ob pogojih, ki jih predpiše minister za gradbe za vsak poedini primer.

Člen 14.

Kočijaži-vozniki morajo biti vedno na svojem sedežu ali na dosežaju svoje vprege, da jo lahko vsak trenutek poprimejo in vodijo.

Za motorna vozila kakršnekoli vrste veljajo povsem odredbe, predpisane zanje v členu 6.

Člen 15.

Kočijaž ali voznik na motociklu ne sme biti mlajši od 18 let, šofer ali vodnik motornih vozil pa ne od 20 let; vdani ne smejo biti pijani in tudi ne smejo biti pijani, kadar vozijo. Vse te osebe morajo imeti za svoj posel dovolilo krajevnega občega upravnega oblastva, ki izdaja ta dovolila na podlagi potrdila občinskih oblastev o dobrem vedenju, za motorna vozila pa poleg tega potrdilo o opravljenem predpisanem izpitu.

Člen 16.

Vsako vozilo, kolikor ga ni reguliralo in označilo s številko upravno oblastvo, mora imeti na levi strani pritrjeno tablico, na kateri mora biti čitno in razločno zapisano to-le: lastnikovo ime, njega priimek, občina in hišna številka. Velikost in obliko teh tablic predpišejo občinska oblastva po velikosti napisa. To registriranje vozil se mora izvršiti meseca januarja vsakega leta. Neregistrirana vozila se na javnih cestah ne smejo rabiti.

Člen 17.

Pri potniških in tovornih vozilih ne smejo biti mere večje od naslednjih: dolžina 7-80 m brez ojesa, širina 2-50 m, razstoj osi 3-80 m, razdalja koles — širina vozišča — 1-60 m, merjeno od srede do srede platišča.

Razdalja osi pri štirikolesnem vozilu mora imeti najmanj polovico dolžine vozovnega stojala ali koša, merjeno na najskrajnejših točkah. Nikakor in nikoli pa ne sme biti manjša od 1-55 m.

Širina tovara ne sme biti večja od 2-50 m, višina pa ne večja od 3 m za štirikolesno vozilo, in 2-60 m za dvokolesno vozilo. Za višino je dopusten razloček do 10 cm. Izven te širine ne smejo štrleti nikakršni deli.

Štirikolesno vozilo, popolnoma natovorjeno, ne sme biti težje od nečistih 12 ton, dvokolesno vozilo pa ne težje od nečistih 6 ton (s tovorom vred).

Člen 18.

Tovorno vozilo ne sme imeti manjše širine platišča:

- pri štirikolesnem vozilu z nečisto težo do 1200 kg 6 cm, do 2000 kg 8 cm, do 3500 kg 11 cm, preko 3500 kg 16 cm;
- pri dvokolesnem vozilu z nečisto težo do 750 kg 6 cm, preko 750 kg 11 cm.

Železni obroči (šine) na kolesnih platiščih morajo biti gladki ter se ne smejo prikavati z žreblji, ki imajo stožkasto ali piramidno, nego samo ravno glavo, in ta sme sezati čez površino obroča največ 4 do 5 mm.

Člen 19.

Za vlačenje tovornega vozila je dopuščena ta-le vprega, in sicer: za dvokolesno vozilo največ štiri konji, drug za drugim (ali druge živali), in za štirikolesno vozilo največ osem konj po dva vštiric.

Za vlačenje potniškega vozila je dopuščena ta-le vprega, in sicer: za dvokolesno vozilo največ trije konji, drug za drugim, za štirikolesno vozilo pa največ šest konj po dva vštiric.

Toda nikoli ni dopustno, vprezati več nego dva konja vštiric razen v izjemi po členu 20. te uredbe.

Člen 20.

Gradbena sekcija za državne in samoupravno oblastvo za oblastne ceste sme dopustiti, da se vprega začasno pojači ob popravilih ceste ali ob drugi eventualni oviri ali težkoči, če je to potrebno.

Predpis o številu konj v vpregi se ne uporablja ob času snega, zemetov in poledice.

Na močnih vzponih sme dopustiti gradbena sekcija, odnosno oblastna samouprava, da je vprega stalno pojačena.

Člen 21.

Za prevoz mostovnih konstrukcij in drugih težkih, obsežnih in velikih predmetov je treba za vsak poedini primer dovolila pristojnega oblastva, ki ga dá za državne ceste pristojna gradbena sekcija, za ostale javne ceste pa pristojno samoupravno oblastvo. Za take primere predpišejo pristojna oblastva pogoje glede prevoza. Vsa dela, potrebna za podpiranje mostov in drugih objektov, se izvrše ob stroških onega, ki je dobil pravico do njih; ta je odgovoren tudi za vse eventualne škode, ki se morajo poplačati iz njegove imovine v osmih dneh. To poplačilo izvrši upravno oblastvo po proračunu pristojnega gradbenega organa z izvedbo kazenskega postopanja.

Člen 22.

Vsako vozilo mora imeti pravilno zavoro, ki deluje na zadnji kolesi. Uporabljati coklo in privezovati zadnji kolesi na vozilo je prepovedano pri državnih cestah in oblastnih cestah prvega reda. Pri ostalih javnih cestah sme to dovoliti pristojno oblastvo, če je treba.

Člen 23.

Navadna in motorna vozila za prevažanje peska, prsti, gramoz, podrtin in drugega materiala, ki se lahko iztesa ali izpada, morajo imeti posebne truge, popolnoma pravilne in zaprte tako, da se material ne more iztesati in tudi ne izpadati.

Člen 24.

Lastnik vozila je odgovoren za stabilnost in zanesljivost vozila in konjske oprave. Vozniki, ki se bavijo s prevažanjem oseb in tovorov, ne smejo dati vozila v promet, preden dobe za to dovolilo občega upravnega oblastva po strokovnem pregledu vozila in opreme ter se morajo pred vsako vožnjo prepričati o njiju pravilnosti. Tako vozilo se mora vsako leto pregledati.

Člen 25.

Vsak vodnik navadnega ali motornega vozila se mora na dano cestarjevo znamenje ustaviti in dati o sebi in vozilu točne podatke.

Člen 26.

Za motorna vozila se smatrajo vsa vozila z mehanskim pogonom, všteti avtomobile, traktorje, motocikle itd.

Vsako motorno vozilo mora biti opremljeno z naslednjimi varnostnimi pripravami:

- a) z močnim krmilom, s katerim se dá vozilo lahko in varno zasukati;
- b) z dvojnima zavorama, nezavisnima druga od druge, popolnoma pravilnima in hitro učinkljivima;
- c) če preseza teža motornega vozila 350 kg, mora imeti takoj pripravo, da se dá z vodnikovega sedeža z motorjem pognati navzdol;
- č) če preseza teža tovornega motornega vozila 3000 kg, mora imeti vozilo posebno pripravo, s katero se dá ustaviti vsako gibanje navzdol celo na strmih klancih.

Deli za voditev morajo biti tako porazvrščeni, da jih more vodnik zanesljivo ravnati, ne da bi prestal, paziti na cesto.

Aparati morajo delovati zanesljivo in morajo biti porazvrščeni tako, da preprečijo, kolikor je le mogoče, vsako nevarnost ognja ali eksplozije, da ne plašijo s hrupom jezdskih, tovornih in vprežnih živali in da ne povzročajo nevarnosti za promet.

Člen 27.

Vsako motorno vozilo mora imeti spredaj in zadaj kovinsko tablo s številko registra, ki mu jo izda pristojno oblastvo.

Člen 28.

Vsako kolo-bicikel mora imeti zvonec ostrega zvoka ali kraguljec, ki se more slišati njega zvok najmanj na 50 m, ter mora dajati s tem znamenje, kolikorkrat je treba. Raba kakršnegakoli drugega zvočnega signala je prepovedana.

Člen 29.

Vsako motorno vozilo ali motorno kolo mora biti opremljeno z zadostno močno trobo za dajanje

signalov; motorno vozilo pa mora imeti še zvočni aparat za dajanje signalov izven naseljenih krajev.

Člen 30.

Vsa motorna vozila in njih priklopni sedeži morajo imeti gumena platišča.

Drugačna platišča so prepovedana.

Motorna vozila in priklopni sedeži s polnimi gumenimi platišči smejo voziti na javnih cestah do konca leta 1930.; od dne 1. januarja 1931. pa smejo biti v prometu samo motorna vozila in priklopni sedeži z elastičnimi in napumpanimi gumami.

Člen 31.

Pritisk motornega vozila na tla ne sme biti nikoli večji od 150 kg/cm² širine platišča.

Največja dovoljena obremenitev motornega vozila je 8000 kg, teža po osi pa se sme gibati največ do 5500 kg.

Člen 32.

Skupna širina motornega vozila sme biti največ 2,5 m, višina pa 3 m. Izven te največje širine ne smejo štrleti nikakršni deli in tudi ne sme biti glede širine nobene tolerancije. Za višino se sme dovoliti izjemoma tolerancija do 0,10 m.

Člen 33.

Vsa motorna vozila se morajo registrirati vsako leto pri velikih županih, odnosno pri upravah odrejenih mest, povsem po pravilnikih in naredbah ministrstva za notranje posle.

Člen 34.

Vsakdo, ki želi voditi motorno vozilo, mora dobiti za to dovolilo upravnih oblastev, ko opravi predpisani izpit.

Postopanje se vrši po naredbi in pravilniku ministrstva za notranje posle; v izpraševalni komisiji pa mora biti tudi en predstavnik ministrstva za gradbo, ki ga odredi z odlokom direktor gradbene direkcije.

Člen 35.

Da se dobi dovolilo za mednarodni promet, morajo biti izpolnjeni pri vodnikih motornih vozil in pri motornih vozilih predpisi za mednarodni promet na podstavi sklenjenih konvencij.

Pravilnik in predpise o tem izda minister za notranje posle sporazumno z ministrstvom za gradbo in z ministrom za zunanje posle.

II. del.

Kazniva dejanja in kazni.

Člen 36.

Z zaporom od 1 do 30 dni ali v denarju od 50 do 1500 dinarjev se kaznuje, kolikor ne spada kaznivo dejanje pod strožje odredbe kazenskega zakonika:

- 1.) kdor ne vozi na desni strani ceste, odnosno ne pušča njene leve strani proste za prehod drugih vozil;
- 2.) voznik, ki se zaloti speč na vozilu;
- 3.) kdor se s praznim vozilom na cesti ne ogne natovornemu;
- 4.) kdor se na klancu ne ogne vozilu, ki gre navzdol;
- 5.) kdor ne počaka, da pride iz tesni vozilo, ki je že tam;
- 6.) kdor vozi vstric v isti smeri z vozilom, ki se drži desne strani, in ga ne prehititi;
- 7.) kdor ne vzdržuje razdalje med dvojima voziloma ali med dvojima vlakoma vozil;
- 8.) kdor pusti po nepotrebnem brez nadzorstva vozilo na cesti ali na mostu;
- 9.) kdor ne vozi čez most počasi, skozi naseljene kraje pa z zmerno brzino in kdor vozi hitreje, nego je predpisano;
- 10.) kdor na klancu ne zavre koles;
- 11.) kdor ponoči ne razsvetli svojega vozila po predpisih;
- 12.) kdor meče na ceste predmete ali kaj razsipa, kar bi utegnilo ogroziti varnost prometa ali povzročiti cesti škodo;
- 13.) kdor cesto zadela, pregradi, nastavi zanko ali kakorkoli ogrozi promet;
- 14.) kdor svoje vprežne živine ne vodi ali ne goni;
- 15.) kdor vozi z več živalmi, nego je dopustno;
- 16.) kdor postane brez odobritve občega upravnega oblastva kočijaž ali vodi motorna vozila;
- 17.) kdor vozi pijan;
- 18.) kdor nima na svojem vozilu pritrjene predpisane tablice ali uporablja neregistrirano vozilo;

19.) kdor uporablja vozilo, ki ne ustreza predpisom te uredbe o velikosti vozila, velikosti tovara, teži vozila in tovara, širine platišča, okovu koles in številu živali v vpregi;

20.) kdor nima na svojem vozilu pravilne zavoro;

21.) kdor dá v promet potniško vozilo brez dovolitve občega upravnega oblastva;

22.) kdor vlačí po cesti predmete, kakor bruna, trame, pluge, brane, vejevje itd. ali spušča posekana drevesa in veje s pobočja in kvari ceste;

23.) kdor pase na cesti živali, puli ali kosi travo, kdor zasipuje ali kvari obcestne rove, seka drevje ali vejevje, trga sadje z obcestnega drevja, kvari ograje, propuste, mostove, javne vodnjake ali druge predmete, ki so postavljeni na cesti ali ob cesti, ali izpodkopava podporne in obložne zidove in druge cestne objekte;

24.) kdor jemlje s ceste ali s pobočij nasipov in cestnih zasek prst, kamen, pesek, gramoz, ruše i. dr.;

25.) kdor jemlje neupravičeno iz gramoznic in kamenolomov gramoz, tolčenec ali kamen;

26.) kdor prekopava brez dovolitve ceste za grape ali struge poleg ceste, navrača drugam tok vode nad cesto, napravlja grape ali premoščava ali zasipuje rove poleg ceste, prav tako pa tudi, kdor ne vzdržuje zagrajenih objektov na njih v dobrem stanju;

27.) kdor polaga brez dovolitve tračnice po cesti ali poleg ceste;

28.) kdor se ne ravna ob prevažanju večjih tovorov, nego je normalno predpisano, po posebnih predpisih in danih navodilih;

29.) kdor prevaža prst, pesek itd. z nepredpisanim ali nepravilnim vozilom, iz katerega se ta material iztesa;

30.) kdor uporablja za prevažanje potnikov nezanesljivo vozilo in nezanesljivo opremo.

Člen 37.

Dejanja, kazniva po tej uredbi, preiskuje in kazni izreka pristojno občje upravno oblastvo.

Denarne kazni, ki jih poberejo občja upravna oblastva, se morajo takoj položiti pri finančni upravi, kolikor se nanašajo na državne, pri oblastnih in občinskih oblastvih pa, kolikor se nanašajo na oblastne ali občinske ceste, ter se morajo uporabljati za vzdrževanje teh cest; vsota, pobrana za storjeno škodo, pa se odda na isti način in se uporabi za popravila pokvarjenih delov onih cest in objektov, za katere je bila pobrana.

Ko finančne uprave prejmejo denar, morajo obvestiti o tem dotično gradbeno sekcijo, ki postopa nadalje po zakonu.

III. del.

Prehodna in končna odredba.

Člen 38.

Z dnem, ko stopi ta uredba v veljavo, je prepovedano, izdelovati nova tovorna vozila s platišči, ožjimi od 6 cm; izmena platišč na obstoječih tovornih vozilih po členu 18. pa se mora izvršiti v treh letih po razglasitvi te uredbe in po tem roku se tovorna vozila s platišči, ožjimi od 6 cm, ne smejo uporabljati na javnih cestah.

Člen 39.

Ta uredba velja, ko jo minister za gradbo podpiše in ko se razglasi v «Službenih Novinah».

V Beogradu, dne 6. junija 1929.; št. 16.122.

Minister za gradbo;

St. B. Savković s. r.

Razglasi osrednje vlade.

Natečaj za sprejem zdravnikov v mornarnico.*

Mornarnica potrebuje večje število zdravnikov, ki se postavijo za aktivne mornarnične sanitetne častnike.

Prednost imajo specialisti, in sicer:

- 1 specialist za očne in ušesne bolezni;
- 1 bakteriolog;

* «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 18. junija 1929., št. 140.

1 dermatolog in

1 zobni zdravnik, v ostalem pa zdravniki, ki so prebili izvesten čas na specializiranju, kar dokažejo z uradnim potrdilom.

Reflektanti naj pošljejo pravilno kolkovane prošnje oddelku za mornarico ministrstva za vojsko in mornarico v Zemunu.

Prošnji morajo priložiti v originalu ali v overovljenem prepisu izpričevalo o rojstnem dnevu, o zakoniti zakonski zvezi, o letih otrok, diplomu (če jo je izdala inozemska univerza, mora biti nostrificirana), potrdilo o obli pravici prakse v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, potrdilo pristojnega oblastva o državljanstvu, dosedanjem poklicu in vedenju, komisijsko zdravniško izpričevalo armijske vedenju, komisijsko zdravniško izpričevalo armijske bolnice o sposobnosti za aktivno vojaško službo, potrdilo pristojnega oblastva o ureditvi vojaške obveznosti in curriculum vitae.

Od vsakega spredaj naštetih dokumentov ali njih overovljenih prepisov je treba priložiti še po dva neoverovljena in neolkovana prepisa.

Izbrani konkurenti se sprejmejo po členih 32., 85. in 92. zakona o ustroju vojske in mornarice, t. j. v čin mornaričnega sanitetnega poročnika.

Iz pisarne oddelka za mornarico ministrstva za vojsko in mornarico, dne 7. junija 1929.; M. br. 10.945/A.

Natečaj za sprejem inženjskih častnikov v mornarico.

Mornarica potrebuje večje število inženjerjev, ki se postavijo za mornarične inženjske častnike.

Od teh morajo biti:

- trije: inženjerji gradbene stroke,
- dva: inženjerja ladjebojske stroke,
- eden: inženjer električarske stroke in
- šest: inženjerji strojebojske stroke, izmed katerih se specializirajo pri mornarici sami bodisi z uporabljanjem v teh granah, bodisi z eventualno odposlatvijo na inozemske tehnike ali v tvornice in zavode: trije za žrakoplovne inženjerje, eden za inženjerja torpednega orožja in dva za inženjerja artiljerijskega orožja.

Reflektanti naj pošljejo pravilno kolkovane prošnje oddelku za mornarico ministrstva za vojsko in mornarico v Zemunu.

Prošnji morajo priložiti v originalu ali v overovljenem prepisu izpričevalo o rojstnem dnevu, o zakoniti zakonski zvezi, o letih otrok, diplomu (če jo je izdala inozemska univerza, mora biti nostrificirana), potrdilo o obli pravici prakse v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, potrdilo pristojnega oblastva o državljanstvu, dosedanjem poklicu in vedenju, komisijsko zdravniško izpričevalo armijske bolnice o sposobnosti za aktivno vojaško službo, potrdilo pristojnega oblastva o ureditvi vojaške obveznosti in curriculum vitae.

Od vsakega spredaj naštetih dokumentov ali njih overovljenih prepisov je treba priložiti še po dva neoverovljena in neolkovana prepisa.

Kandidati pod č) morajo izjaviti v prošnjah, za katero izmed naštetih gran se žele specializirati, ter morajo priložiti izpričevala iz onih predmetov, ki bi jim utegnili koristno služiti ob zaželeni specifikaciji.

Izbrani kandidati se sprejmejo s pogodbo za šest mesecev kot dnevničarji z mesečno nagrado 1800 dinarjev. Po tem roku se predlože kandidati, ki bodo ustrezali zahtevam, za sprejem po členu 171. zakona o ustroju vojske in mornarice v činu mornaričnih inženjskih poročnikov.

Iz pisarne oddelka za mornarico ministrstva za vojsko in mornarico, dne 7. junija 1929.; M. br. 10.945/A.

Razglas o mednarodnih poštnih nakaznicah in odkupnih nakaznicah in odkupnih spremnih listih.**

Gospod minister za gradbe je odobril z odlokom z dne 5. junija 1929., P. T. br. 16.832, da se dado v promet:

* «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 18. junija 1929., št. 140.

** «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 19. junija 1929., št. 141.

- 1.) mednarodne poštne nakaznice po 6-25 Din,
 - 2.) mednarodne odkupne nakaznice po 0-25 Din in
 - 3.) mednarodni odkupni spremni listi po 0-50 Din,
- ko se uvede redno nakazniško poslovanje v mednarodnem prometu.

Iz poštne oddelka ministrstva za gradbe v Beogradu,

dne 9. junija 1929.; P. T. br. 16.832.

Razglasi velikega župana ljubljanske oblasti.

U. br. 40/15.

Razglas.

Po členu 20. svoje naredbe o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic v ljubljanski oblasti z dne 21. decembra 1928., Uradni list z dne 31. decembra 1928., št. 422/123, razlašam, da smejo biti trgovinske in obrtne obratovalnice na Bledu, Bohinjski Bistrici ob Bohinjskem jezeru, v Kranjski gori, Mojstrani, Dolenjskih toplicah in Laškem v času od dne 1. junija do dne 30. septembra ob delavnikih odprte od 7. do 21. ure.

V Ljubljani, dne 20. junija 1929.

Veliki župan ljubljanske oblasti:
dr. Vodopivec s. r.

L. št. 446.

Gibanje nalezljivih bolezni v ljubljanski oblasti od dne 7. do dne 14. junija 1929.

S rez	Ostalih	Na novo obolelih	Ozdravljenih	Umrlih	Ostalih v oskrbi
Skupina tifusnih bolezni.					
Brežice	1	.	1	.	.
Kočevje	1	.	.	.	1
Ljubljana, mesto	1	.	.	.	1
Radovljica	.	1	.	.	1
Skupaj	3	1	1	.	3
Škrlatinka. — Scarletina.					
Kamnik	1	8	1	.	8
Kočevje	5	3	1	1	6
Kranj	10	3	2	.	11
Laško	1	.	1	.	.
Litija	8	.	2	.	6
Ljubljana, srez	5	1	.	.	6
Ljubljana, mesto	6	.	1	.	5
Novo mesto	1	.	.	.	1
Radovljica	7	.	1	.	6
Skupaj	44	15	9	1	49
Ošpice. — Morbilli.					
Kočevje	6	.	.	.	6
Krško	34	.	.	.	34
Laško	2	1	2	.	1
Novo mesto	.	10	.	.	10
Skupaj	42	11	2	.	51
Davica. — Diphtheria et Croup.					
Brežice	.	1	.	.	1
Kranj	.	4	2	.	2
Ljubljana, srez	1	1	1	.	1
Ljubljana, mesto	2	.	1	.	1
Radovljica	.	1	.	.	1
Skupaj	3	7	4	.	6
Nalezljivo vnetje možganov. — Meningitis cerebrospinalis epidemica.					
Ljubljana, mesto	1	.	1	.	.
Dušljivi kašelj. — Pertussis.					
Radovljica	43	.	.	.	43
Šen. — Erysipelas.					
Krško	1	1	.	.	2
Ljubljana, srez	3	.	1	.	2
Logatec	1	.	.	.	1
Skupaj	5	1	1	.	5
Krčevita odrevenelost — Tetanus.					
Laško	.	1	.	.	1
Vranični prisad. — Anthrax.					
Laško	1	.	.	.	1

V Ljubljani, dne 19. junija 1929.

Po odredbi velikega župana ljubljanske oblasti:
dr. Mayer s. r.

Vet. br. 372.

Izkaz o stanju živalskih kužnih bolezni v območju ljubljanske oblasti od dne 10. do dne 16. junija 1929.

O p a z k a: Imena sedežev sreskih poglavarjev (mestnega magistrata) so natisnjena z debelejšimi, imena občin pa z navadnimi črkami; kraji s številom za kuženih dvorcev so navedeni v oklepajih.

Svinjska kuga.

Brežice: Zakot (Sv. Lenart 1 dvorec), Mostec (Mostec 2 dvorce). **Kamnik:** Zalog (Zalog 1 dvorec). **Kočevje:** Videm (Predstruge 1 dvorec), Dolenja vas (Nemška vas 1 dvorec), Jurjevica (Brinje 1 dvorec), Velike Lašče (Velike Lašče 2 dvorce), Ribnica (Breg 1 dvorec). **Litija:** Kriška vas (Nova vas 1 dvorec). **Ljubljana, okolica:** Lipljene (Male Lipljene 1 dvorec). **Logatec:** Stari trg (Bloška polica, Nadlesk, Podcerkev, Viševk, Vrh in Iga vas po 1 dvorec), Cerknica (Zirovnica 1 dvorec). **Novo mesto:** Trebnje (Lukovek 1 dvorec), Žužemberk (Žužemberk 1 dvorec in Ratje 3 dvorci).

Svinjska rdečica.

Brežice: Sevnica (Orehovo in Orešje po 1 dvorec). **Črnomelj:** Črnomelj (Črnomelj 1 dvorec). **Kamnik:** Mengeš (Mengeš 1 dvorec). **Krško:** Kostanjevica (Črneča vas 7 dvorcev), Št. Rupert (Št. Rupert 3 dvorci). **Litija:** Kresnice (Golišče 1 dvorec), Št. Lampret (Tirna 1 dvorec), Muljava (Polje 1 dvorec), Št. Vid (Pristavljia vas 1 dvorec). **Ljubljana, okolica:** Preserje (Rakitna 1 dvorec), Vič (Rožna dolina 1 dvorec), Vrhnika (Lesno brdo 1 dvorec). **Logatec:** Rovte (Petkovec 1 dvorec). **Novo mesto:** Šmihel-Stopiče (Vrh 1 dvorec). **Radovljica:** Ovshe (Otoče 1 dvorec).

Čebelna kuga.

Ljubljana, mesto: 1 dvorec.

V Ljubljani, dne 19. junija 1929.

Za velikega župana ljubljanske oblasti:
vet. Zajc s. r.

Razglasi velikega župana mariborske oblasti.

L. št. 22/29.

Gibanje nalezljivih bolezni v mariborski oblasti od dne 8. do dne 14. junija 1929.

S rez	Ostalih	Na novo obolelih	Ozdravljenih	Umrlih	Ostalih v oskrbi
Očesna kapavica novorojenčkov. — Gonnohlenorrhoea adultorum.					
Celje	.	1	.	.	1
Vnetje priušesne slinavke. — Parotitis epidemica.					
Celje	1	.	1	.	.
Konjice	.	1	.	.	1
Murska Sobota	4	.	.	.	4
Ptuj	.	20	.	.	20
Skupaj	5	21	1	.	25
Skupina tifusnih bolezni.					
Celje	1	.	.	.	1
Čakovec	1	.	1	.	.
Gornji grad	1	.	.	.	1
Ljutomer	1	.	1	.	.
Maribor, levi breg	1	.	.	.	1
Murska Sobota	.	1	.	.	1
Prelog	3	.	1	.	2
Ptuj	1	1	.	.	2
Ptuj, mesto	1	.	.	.	1
Skupaj	10	2	3	.	9
Škrlatinka. — Scarletina.					
Celje	7	3	2	1	7
Celje, mesto	2	1	.	.	3
Čakovec	1	.	1	.	6
Dolnja Lendava	7	.	1	.	16
Gornji grad	16	.	.	.	1
Konjice	1	.	.	.	1
Ljutomer	1	.	.	.	5
Maribor, desni breg	5	.	.	.	1
Maribor, levi breg	.	1	.	.	8
Maribor, mesto	8	.	.	.	2
Murska Sobota	3	.	.	1	2
Prevalje	2	.	.	.	1
Ptuj	1	.	.	.	4
Slovenjgradec	6	.	2	.	.
Šmarje pri Jelšah	1	.	1	.	.
Skupaj	61	5	7	2	57

Srez	Ostalih	Na novo obolelih	Ozdra- velih	Umrlih	Ostalih v oskrbi
Ošpice. — Morbilli.					
Celje	24	5	26	.	3
Celje, mesto . . .	1	.	1	.	.
Maribor, levi breg .	3	.	3	.	.
Ptuj	3	2	1	.	4
Skupaj	31	7	31	.	7
Davica. — Diphteria et Croup.					
Maribor, levi breg .	1	.	.	.	1
Murska Sobota . .	1	.	.	.	1
Ptuj	1	.	.	.	1
Slovenjgradec . .	1	.	1	.	1
Šmarje pri Jelšah .	.	1	.	.	1
Skupaj	4	1	1	.	4
Dušljivi kašelj. — Pertussis.					
Konjice	1	.	.	.	1
Šen. — Erysipelas.					
Celje	1	.	.	.	1
Čakovec	1	.	.	.	1
Gornji grad . . .	1	.	.	1	.
Maribor, levi breg .	.	1	.	.	1
Maribor, mesto . .	1	.	.	.	1
Murska Sobota . .	2	.	1	.	1
Prelog	1	.	.	1	.
Šmarje pri Jelšah .	1	.	.	.	1
Skupaj	8	1	1	2	6
Krčevita odrevenelost — Tetanus.					
Prelog	1	1	.	1	1
Vranični prisad. — Anthrax.					
Čakovec	.	1	.	.	1
Maribor, desni breg	1	3	.	.	4
Prelog	.	1	.	.	1
Skupaj	1	5	.	.	6

V Mariboru, dne 17. junija 1929.

Za velikega župana mariborske oblasti:
oblastni sanitetni referent **dr. Jurečko s. r.**

Vet. br. 201/24.

Izkaz o stanju živalskih kužnih bolezni v območju mariborske oblasti z dne 17. junija 1929.

Opomba: Imena sedežev sreskih poglavarjev in mestnih magistratov so natisnjena z **debelejšimi**, imena občin pa z navadnimi črkami; kraji s številom zakuženih dvorcev so navedeni v oklepajih.

Vranični prisad.

Dolnja Lendava: Beltinci (Beltinci 1 dvorec).
Prelog: Goričan (Goričan 1 dvorec), Legrad (Legrad 1 pašnik), Mala Subotica (Držimurec 3 dvorci).

Sustavec.

Maribor, levi breg: Senarska (Zgornja Senarska 1 dvorec).

Steklina.

Prelog: Goričan (Goričan 3 dvorci).

Mehurčasti izpuščaj.

Maribor, levi breg: Sv. Peter pri Mariboru (Sveti Peter 3 dvorci).

Svinjska kuga.

Celje: Petrovče (Petrovče 1 dvorec). **Ljutomer:** Ključarovi (Ključarovi 1 dvorec), Ljutomer (Ljutomer 2 dvorca). **Maribor, desni breg:** Slovenska Bistrica (Slovenska Bistrica 3 dvorci), Orehova vas (Orehova vas 1 dvorec), Ruše (Ruše 2 dvorca). **Maribor, levi breg:** Dobrenje (Dobrenje 1 dvorec). **Prelog:** Goričan (Goričan 1 dvorec), Mala Subotica (Držimurec 2 dvorca, Mala Subotica 1 dvorec). **Ptuj:** Trgovci (Trgovci 2 dvorca), Zamušani (Zamušani 1 dvorec). **Slovenjgradec:** Šoštanj (Šoštanj 5 dvorcev). **Šmarje pri Jelšah:** Šmarje pri Jelšah (Šmarje pri Jelšah 1 dvorec). **Celje, mesto:** 1 dvorec.

Svinjska rdečica.

Celje: Gotovlje (Gotovlje 1 dvorec), Petrovče (Orja vas 1 dvorec). **Gornji grad:** Kokarje (Lačja vas 1 dvorec), Luče (Podveža 2 dvorca), Šmartno ob Paki (Veliki vrh 1 dvorec). **Maribor, levi breg:** Zgornja Voličina (Hrastovec 1 dvorec). **Ptuj:** Hajdina (Spodnja Hajdina 1 dvorec), Sv. Marjeta (Goričana 1 dvorec), Trnovska vas (Trnovska vas 1 dvorec). **Šmarje pri Jelšah:** Kostrivnica (Čača vas 1 dvorec), Rogatec (Rogatec 1 dvorec), Sv. Katarina (Sv. Katarina 1 dvorec), Šmarje pri Jelšah (Gaj 1 dvorec), Zibika (Strtenica 1 dvorec).

Čebelna gniloba.

Dolnja Lendava: Lipa (Lipa 1 dvorec).

V Mariboru, dne 17. junija 1929.

Za velikega župana mariborske oblasti:
oblastni veterinarski referent **dr. Rajar s. r.**

Razglasi sodišč in sodnih oblastev.

S 6/29.

1193

Sklep.

V konkurzni stvari firme: Premogokopna družba «Belokrajina» je sklenilo deželno sodišče kot konkurzno sodišče v Ljubljani, da se imenuje namesto dosedanjega konkurznega upravitelja, dr. Malneriča Ignacija, odvetnika v Črnomlju, za konkurznega upravitelja odvetnik Tornašo Leon v Ljubljani.

Deželno sodišče v Ljubljani, oddelek III.,
dne 20. junija 1929.

S 23/28.

1194

Sklep.

V konkurzni stvari prezadolženke firme: «Hera», stavbna registrovana zadruga z omejeno zavezo v Ljubljani, je dosednji upravnik mase, dr. Tekavčič Fran, odvetnik v Ljubljani, na lastni predlog razrešen svoje funkcije.

Za nadaljnjega upravnika mase je postavljen dr. Cepuder Josip, odvetnik v Ljubljani.

Deželno sodišče v Ljubljani, oddelek III.,
dne 21. junija 1929.

S 8/29—1.

1163

Konkurzni oklic.

Razglasitev konkurza o imovini Dularja Cirila, trgovca v Novem mestu št. 37.

Konkurzni komisar: Hočvar Alojzij, sodnik okrožnega sodišča v Novem mestu.

Upravnik mase: Perko Franc, posestnik v Novem mestu, glede podružnice na Radohi Blaha Josip, upravitelj na Radohi.

Prvi zbor upnikov pri podpisnem sodišču v sobi št. 58 dne 2. julija 1929. ob pol enajstih. Oglasitveni rok do dne 20. julija 1929. Ugotovitveni narok pri podpisnem sodišču dne 1. avgusta 1929. ob pol enajstih.

Okrožno kot konkurzno sodišče v Novem mestu,
oddelek II.,
dne 19. junija 1929.

S 2/29—18.

1166

Sklep.

Okrožno sodišče v Mariboru, oddelek I., je potrdilo v konkurzni stvari Repiča Franja, trgovca v Ljutomeru, s sklepom z dne 31. maja 1929. po § 152. k. r. prisilno poravnavo, ki jo je sklenil prezadolženec z upniki pri naroku dne 1. maja 1929. pri okrajnem sodišču v Ljutomeru.

Okrajno sodišče v Ljutomeru, oddelek I.,
dne 18. junija 1929.

T V 23/29—2.

1170

Uvedba postopanja, da se proglasi za mrtvega Slemenšek Franc.

Slemenšek Franc, rojen leta 1873. v Belih vodah pri Šoštanju, rimsko-katoliške vere, oženjen, posestnik istotam, je odrinil dne 15. maja 1915. k vojakom v Celje.

Od tam je bil premeščen v Vöcklabruck k tirolskemu strelskemu polku št. 4, s katerim je prišel meseca junija na italijansko fronto, odkoder je zadnjič pisal meseca julija 1915. Komanda tega polka je sporočila meseca oktobra 1915., da se Slemenšek Franc pogreša.

Ker je torej podana domneva smrti po zakonu z dne 31. marca 1918., drž. zak. št. 128, se uvaža na prošnjo Slemenškove Roze, posestnice v Belih vodah, postopanje, da se proglasi Slemenšek Franc za mrtvega, ter se izdaja vsakomur poziv, naj o njem poroča sodišču.

Slemenšek Franc se pozivlje, naj se zgleda pri podpisnem sodišču ali dá drugače vest o sebi.

Po 1. januarju 1930. bo odločilo sodišče na vno-
vični predlog o proglasitvi za mrtvega.

Okrožno sodišče v Celju, oddelek V.,
dne 11. junija 1929.

T 38/29—2.

1164

Uvedba postopanja, da se proglasi za mrtvega Abraham Aleksander.

Abraham Aleksander, posestnik v Šalovcih št. 36, rojen dne 13. februarja 1866. istotam in stanujoč v Šalovcih (Prekmurje), je dne 7. maja 1919. iz Šalovcev neznano kam izginil ter je od takrat pogrešan.

Ker je potemtakem smatrati, da nastopi zakonita domneva smrti po § 24., št. 2. o. d. z., se uvaža na prošnjo Abrahama Josipa, posestnika v Šalovcih št. 82, postopanje, da se proglasi Abraham Aleksander za mrtvega, ter se izdaja vsakomur poziv, naj o njem poroča sodišču.

Abraham Aleksander se pozivlje, naj se zgleda pri podpisnem sodišču ali dá drugače vest o sebi.

Po 30. juniju 1930. bo odločilo sodišče na vno-
vično prošnjo o proglasitvi za mrtvega.

Okrožno sodišče v Mariboru,
dne 12. junija 1929.

E 80/29—9.

1154

Dražbeni oklic.

Dne 4. julija 1929. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 2 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Velike Lašče, vl. št. 283 in 493.

Cenilna vrednost: 145.511 Din; najmanjši ponudnik: 54.540 Din 66 p.

Pravice, ki ne bi pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Drugače pa se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Velikih Laščah,
dne 8. junija 1929.

E 29/29—8.

1038

Dražbeni oklic.

Dne 5. julija 1929. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 3 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Polica, vl. št. 70.

Cenilna vrednost: 23.246 Din 50 p; najmanjši ponudnik: 7500 Din.

Pravice, ki ne bi pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Drugače pa se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Višnji gori,
dne 29. maja 1929.

P I 5/27—14.

1165

Oklic.

S sklepom podpisanega okrajnega sodišča z dne 4. junija 1929., opr. št. P I 5/27—13, je bila s privolitvijo deželnega sodišča v Ljubljani z dne 15. junija 1929., opr. št. Ne III 31/29—1, nad Čeečem Dragom v Ljubljani, Gruberjevo nabrežje št. 6, rojenim dne 25. junija 1908., podaljšana očetovska oblast.

Okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek I.,
dne 19. junija 1929.

Razglasi raznih uradov in oblastev.

274.

Tarifno obvestilo.*

Zvišba voznine za prevoz premoga, apna, kamenja, opeke in prsti v izvojni sezoni.

Generalna direkcija državnih železnic obvešča trgovce in ostale interesente, da bo voznina za prevoz premoga izjemne tarife št. 1. a), 1. b), 1. c) in 1. d), nadalje za prevoz apna izjemne tarife št. 18.,

* «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 17. junija 1929., št. 139/LVIII.

kamenja izjemne tarife št. 21., opeke izjemne tarife št. 24. in za prevoz prsti (peska) izjemne tarife št. 20. na progah državnih železnic in na privatnih progah v eksploataciji državnih železnic zvišana v sezoni od dne 1. septembra 1929. do dne 31. marca 1930. za 20 %.

Na to se opozarjajo interesi že sedaj, da pravočasno izvrše prevoz zgoraj navedenega blaga po redni tarifi do konca meseca avgusta 1929.

Iz generalne direkcije državnih železnic v Beogradu,
dne 8. junija 1929.; G. D. br. 81.650/29.

Št. 2052/11.

Razglas.

Seznam izgubljenih predmetov, prijavljenih pri policijski direkciji v Ljubljani v času od dne 1. do dne 15. junija 1929.:

400 Din v bankovcih po 100 Din; 1 bankovec za 1000 Din; 300 Din; 1400 Din; 1060 Din; 170 Din; 3500 Din v žepnem robcu; 1 listnica s 300 Din; 1 denarnica s 455 Din; 1 zavojček, v njem vzorci svilenega blaga in 110 Din; 1 ročna torbica, v njej 1300 do 1400 Din in 4 izpričevala na ime: Bizovičar Angela; 1 torbica, v njej 110 Din, 1 listek juvelirja Černeta, 1 robec in 1 listek; 1 listnica, v njej 1900 Din in 1 pismo na ime: Hojnik Julijana; 1 torbica s 100 Din in 2 ključa; 1 torbica, v njej razne slike, 1 denarnica s 30 Din, 2 ključa in razne malenkosti; 1 torbica, v njej 1 zlata ovratna verižica, 1 zlat prstan z rdečim kamenčkom in 1 denarnica z 10 Din; 1 denarnica iz zelenega platna, v njej 1 orožni list na ime: Znidaršič Franc; 1 listnica z monogramom «R», v njej razni listki, vizitke in legitimacije na ime: Römer Julij; 1 briljant; 1 ogrlica iz rdečih čeških granatov; 2 zlata prstana, in sicer eden z rdečim štirioglatim rubinom, eden pa z vdolano človeško glavo iz kosti; 1 zlata zapestnica z dvojno zaporo; 1 zlat ženski prstan z rdečim kamenčkom; 1 zlat prstan z rdečim kamenčkom in s cvetico na vsaki strani kamenčka; 1 srebrna ženska ura s srebrno zapestnico; 1 ameriška srebrna zapestna ura; 1 moško črno pleskano kolo z navzgor obrnjeno bilanco; 1 zavitek knjig, med njimi 2 «Kosmosa»; 1 železno dvigalo (vinta); 1 slovenski zemljepisni atlas; 1 novo rezervno kolo za avtomobil znamke «Indian»; 1 pes volčje pasme (sliši na ime: «Boj» in nosi znamko moščanske občine št. 8); 2 svileni ženski obleki; 1 moška srajca.

Seznam najdenih predmetov, prijavljenih pri policijski direkciji v Ljubljani v času od dne 1. do dne 15. junija 1929.:

600 Din; 1 lakasta ročna torbica s 327 Din; 1 listnica s 120 Din; 1 denarnica, v njej 1 zastavni listek mestne zastavljavnice št. 3422, 1 listek urarja Vilharja, 7 slik in ameriški naslov na ime: Strehar Jožef, U. S. A.; 1 dvookrovna srebrna ura; 1 srebrn obesek z 2 slikama; 1 pozlačen rožni venček; 1 zlat prstan z napisom: «Julka 31. XII. 1928.»; 1 zlat prstan z rdečim kamenčkom; 1 srebrna cigaretna doza z monogramom «V. P.»; 1 par gladkih rokavic; 1 dvokolesen ročni voziček (ciza); 1 m 20 cm črnega klota; 1 siv moški klobuk; 1 bel koteninast vezen prt; 1 moški čevlji iz rjavega usnja. — V železniških vozovih so se našli ti-le predmeti: 2 dežna plašča, 1 sirkova metla, 1 torbica za akte, 1 železen kotel, 2 srajci, 3 klobuki, 1 stara obleka, 1 zidarsko kladivo, 1 čepica, 1 prazen ročni kovček, 17 zavitev tobaka, 5 dežnikov, 7 palic, 2 karnizi, 1 prazen umazan nahrbtnik, 1 stara ženska jopa, 1 volnena jopa, 1 otroška torbica, 1 star suknjič, 1 zavitek železja, 1 zavitek kanditov in 2 otroška predpasnika.

Policijska direkcija v Ljubljani,
dne 18. junija 1929.

Razne objave.

1133 3-2 Razpis zdravniške službe.

Podpisana bratovska skladnica razpisuje mesto zdravnika za zdravljenje njenih članov v Litiji.

Pismene ponudbe z navedbo dosedanje prakse in zahtevkov naj se pošljejo najkasneje do dne 1. julija 1929. njeni upravi.

Krajevna bratovska skladnica v Ljubljani
(Turjaški trg št. 1),
dne 17. junija 1929.

1167 Stanje Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev dne 15. junija 1929.

Aktiva.	Dinarjev
Metalna podloga	312,239.381-64
Posojila	1.435,854.735-11
Račun za odkup kronskih novčanic	1.006,893.040-97
Račun začasne zamene	227,838.785-99
Dolg države	2.966,355.034-—
Vrednost državnih domen, zastavljenih za izdajanje novčanic	2.138,377.163-—
Saldo raznih računov	405,791.608-05
	8.493,349.748-76

Pasiva.	
Glavnica Din 50,000.000 v kovanem zlatu: od te vplačano	30,000.000-—
Rezervni fond	11,709.427-40
Novčnice v obtoku	5.025,759.040-—
Državni račun začasne zamene	227,838.785-99
Terjatve države po raznih računih	185,552.102-25
Razne obveznosti	791,057.360-12
Terjatve države za zastavljene domene	2.138,377.163-—
Nadavek za kupovanje zlata za glavnico in fonde	83,055.870-—
	8.493,349.748-76

V metalni podlogi se računi: dinar v zlatu za en dinar, angleški funt za 25 dinarjev, dolar za 5 dinarjev, lira za en dinar, švicarski in francoski frank za en dinar, dinar v kovanem srebru za en dinar itd.

Obrestna mera po eskontu menic — za vse bančne dolžnike brez razlike — 6 % na leto.

Obrestna mera za posojila na zastave 8 % na leto.

1171 3-1

Poziv upnikom.

Strojna zadruga v Hajdini, registrovana zadruga z omejeno zavezo, se je po sklepu občnega zbora z dne 5. maja 1929. razdružila ter je prešla v likvidacijo.

Upniki se pozivljejo, naj javijo najpozneje do dne 1. septembra 1929. morebitne terjatve podpisanim likvidatorjema.

V Hajdini, dne 19. junija 1929.

Likvidatorja:

Zupanič Matevž s. r., posestnik v Spodnji Hajdini.
Turnšek Štefan s. r., posestnik v Gerečji vasi.

1160 3-2

Poziv upnikom.

Upniki Šišenske hranilnice in posojilnice v Spodnji Šiški, r. z. z. n. z. v likvidaciji, se po § 40. zadružnega zakona pozivljejo, naj priglase morebitne terjatve.

Likvidatorji.

1134 3-2

Objava.

Izgubil sem tri legitimacije, in sicer:

1.) uradno legitimacijo oblastnega inspektorata finančne kontrole v Ljubljani št. 2001 z dne 30. julija 1925.;

2.) legitimacijo sreske uprave finančne kontrole v Celju z dne 11. septembra 1924. za nošenje službene puške; in

3.) legitimacijo sreske uprave finančne kontrole v Celju št. 952 z dne 17. junija 1926. za nošenje službene pištole.

Vse tri legitimacije se glase na ime: Konheusler Ivan, podpreglednik finančne kontrole v Celju.

Progllašam jih za neveljavne.

Konheusler Ivan s. r.,
podpreglednik finančne kontrole.

1191

Objava.

Izgubila sem izpričevalo IV. razreda II. dekliške meščanske šole v Mariboru iz šolskega leta 1922./1923.

Progllašam ga za neveljavno.

Kranner Emilija s. r.,
bolniška sestra v Beogradu.

1169

Objava.

Izgubili sta se obe številki za avtomobilsko poizkusne vožnje št. 15 A 8.

Proglášata se za neveljavni.

O. Žužek,

trgovina z avtomobili v Ljubljani,
Tavčarjeva ulica št. 11.

1162

«Kovina»,

prva jugoslovanska metalurgična industrija,
d. d. v Mariboru.

Bilanca

Aktiva.			z dne 31. decembra 1928.		Pasiva.	
	Din	p		Din	p	
Blagajna . . .	10.473	76	Delniškaglav-			
Rimese	32.580	—	nica	3,750.000	—	
Terjatve . . .	2,156.644	45	Upniki	7,446.540	26	
Zaloge	3,432.860	—	Akcepti	1,093.980	13	
Investicije:			Dobiček	7.075	20	
pemičnine	2,987.760	20				
nepremični-						
ne	1,903.953	56				
Prenos izgube	1,773.323	62				
	12,297.595	59		12,297.595	59	

Račun izgube in dobička

Izguba.		z dne 31. decembra 1928.		Dobiček.	
	Din	p		Din	p
Režija	3,961.982	21	Kosmati pre-		
Dvovrnljive ter-			bitek	4,394.269	44
jatve.	126.550	71			
Odpisi	298.661	32			
Dobiček v letu					
1928.	7.075	20			
	4,394.269	44		4,394.269	44

V Mariboru, dne 31. decembra 1928.

Ravnatelj: Stein K. W. s. r. Knjigovodja: Jeres Fric s. r.
Primerjali s knjigami in našli v redu.

Nadzorstveni svet:

Novak Julij s. r. Reichlin W. s. r. Širca Stanko s. r.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani.

Račun izgube in dobička z dne 31. decembra 1928.

Prejemki.		Izdatki.			
	Din	p		Din	p
Prenos premijskih rezerv in visokosti škod iz leta 1927.	12,992.827	34	Prenosi iz leta 1927. (pozavarovalnični deli)	5,769.051	91
Zavarovalnine	10,988.127	92	Škode	4,375.393	77
Obresti	800.810	52	Uprava in provizije	5,298.091	32
Pristojbine in drugo	3,513.977	41	Odpisi	65.650	71
Prenos na leto 1929. (pozavarovalnični deli)	7,358.637	81	Rezerve, prenosi in viseče škode na koncu leta 1928.	16,770.742	05
Delež pozavarovalnic na škodah	3,026.006	77	Odkupi	419.211	24
	38,680.387	77	Pozavarovalnine	5,858.286	13
			Prebitek	123.960	64
	38,680.387	77		38,680.387	77

Aktiva.

Bilanca.

Pasiva.

	Din p		Din p
Blagajna	27.380 97	Ustanovni sklad	125.000 —
Denarni zavodi	9,671.281 36	Varnostni sklad	1,621.348 28
Vrednostni papirji	21.890 99	Sklad za kurzne razlike	115.370 41
Posojila	4,240.216 13	Rezerve, prenosi in viseče škode na koncu leta 1928.	16,770.742 05
Inventar	32.282 —	Pozavarovalnice	1,203.413 80
Nepremičnine	590.856 42	Podružnice	1,087.780 07
Zavarovalnice in pozavarovalnice	628.009 06	Depoti pozavarovalnic	6,593.127 37
Podružnice in zavarovanci	4,002.206 14	Razni upniki	368.678 92
Premijski rezervni depoti pri zavarovalnicah	155.007 04	Prebitek	123.960 64
Rezerve in prenosi na koncu leta 1928. (pozavarovalnični deli)	7,358.637 81		
Prehodni računi	1,281.653 62		
	28,009.421 54		28,009.421 54

1168

Ravnateljstvo.